

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Po hitlerjevski revoluciji v Avstriji.

Nemški narodni socialisti hočejo na vsak način postaviti Evropo pred gotovo dejstvo priključitve Avstrije Nemčiji. Ker večina avstrijskega prebivalstva taki priključitvi nasprotuje, porabljaajo hitlerjevci nasilna sredstva, da bi ljudi ustražovali. Izvršujejo atentate na železnice, mostove, zgradbe in ljudi. Izpodbudo in gmotna sredstva dobivajo za to iz Nemčije. Ko so menili, da so si s peklenskimi stroji in bombami v dovoljni meri pripravili tla, so hoteli z nasiljem seči po oblasti.

Rjava revolucija v Avstriji.

Izbrali so si dan sv. apostola Jakoba za izvršitev prevratne akcije. Odložili so se za drugo metodo kot socialisti in komunisti, ki so hoteli letos na pustni torek izvesti preobrat. Dočim so se rdečkasti voditelji povečini zabarikadirali v svojih domovih in drugih poslopih, so rjavi revolucionarji nastopali ofenzivno (napadalno), preoblečeni v vojaške, policijske in heimwehrovske uniforme. Dve točki so si izbrali kot cilj svojega napada: dunajsko kanclerstva. Skupina rjavcev je vdrla v poslopje radio-postaje, pregnala tamošnjega napovedovalca ter namestila svojega, ki je oddal v javnost vest, da je Dollfussova vlada odstopila ter da je avstrijski poslanik v Rimu, bivši štajerski deželni glavar dr. Rintelen prevzel vlado. To je bilo dogovorjeno znamenje za hitlerjevske pristaše širom Avstrije, da povsod udarijo ter prevzamejo krajevne oblasti v svoje roke. To se je zgodilo v raznih krajih, zlasti na Štajerskem (na primer tudi v obmejni Radgoni in v obmejnem Cmureku). Druga skupina rjavcev, ki je štela kakih 150 mož, pa je hotela izvršiti to, kar je radio-postaja napovedla. Vdrli so, preoblečeni v vojaške in heimwehrovske uniforme, v poslopje državnega kanclerstva, kjer se je nahajal kancler dr. Dollfuss z ministrom Feyjem in državnim tajnikom Karwinskim. Ker se je vpad izvršil iznenada, policija in vojaštvo ni bilo takoj na mestu, da bi zastražilo in rešilo kanclerja. Revolucionarji so zahtevali od dr. Dollfussa, da takoj odstopi. Ker tega ni hotel in tudi ni mogel storiti, je 12 oboroženih upornikov navalilo na njega. Stopili so tri korake pred svojo žrtev in začeli na njo streljati. Zadet v ramo in vrat se je kancler zrušil na tla. Feyja in Karwinskega pa so zaprli v sobo. Medtem je vojaštvo in policija obdala poslopje državnega kanclerstva. Ko so uporniki

videli, da ne morejo več iz poslopja, so se začeli pogajati z vlado, ki jim je z jamčila prost izhod in prosto pot preko avstrijske meje v Nemčijo, ako se ne bo Dollfussu in ostalima dvema ujetnikoma ničesar zgodilo. Čeprav so rjavi uporniki vedeli, da tega pogoja ne morejo izpolniti, ker so bili že na smrt ranili dr. Dollfussa, so se dalje pogajali. Obrnili so se tudi na nemškega poslanika na Dunaju ter ga zaprosili, naj bo priča, ko bo avstrijska vlada z jamčila, da bodo svobodno prekoračili nemško mejo. Nemški poslanik je na to pristal. Naposled so uporniki izpustili Feyja in Karwinskega skozi zadnja vrata poslopja. Ker uporniki niso izpolnili določenega pogoja (umorili so kanclerja), ni bila vlada vezana na sporazum ter je policija v zvezi z vojaštvom zaprla vse upornike, med katerimi so tudi kanclerjevi morilci.

Kancler Dollfuss.

Veliki bojevnik za avstrijsko svobodo, ki je padel kot žrtev v tej težki borbi, dr. Engelbert Dollfuss, je bil rojen kot kmečki sin leta 1892 v Texingu na Nižjem Avstrijskem. Kot kmetijski strokovnjak je po svetovni vojni postal tajnik nižje-avstrijske kmetijske zveze, leta 1927 pa ravnatelj nižje-avstrijske kmetijske zbornice. Leta 1931 je postal kmetijski minister, kar je tudi ostal v obeh naslednjih vladah dr. Burescha. Po odstopu Burescheve vlade je bil 20. maja 1932 imenovan za zveznega kanclerja. Sklenil je lausansko pogodbo o posojilu Avstriji ter tudi dosegel druge znatne zunanje-politične uspehe. Kar se dostaja njegove notranje politike, mu je bila kot cilj njegovega stremjenja in dela pred očmi krščanska socialna država, organizirana na stanovski podlagi. Ker se je pri tem moral boriti zoper dve fronti: zoper socialiste in komuniste na eni, zoper hitlerjevce na drugi strani, se je moral nasloniti na Heimwehr, ki je pod Starhemberg-Feyjevim vodstvom. Februarsko rdečo revolucijo je srečno zatrl; rjava revolucija je sicer tudi bila zatrta, toda on sam je postal njena žrtev. Dr. Dollfuss je bil odličen državnik in izredno pogumen mož, ki se ni umaknil pred nobenim terorjem. Majhen po telesu, je bil velik po duhu in volji. Bil je prepričan in dejaven katoličan. Kot katoličan je hotel tudi umreti ter zahteval duhovnika, ko je videl, da se mu bliža smrt. Uporniki pa mu te želje niso hoteli izpolniti. Kar bi storili kanibali (ljudožrci) svojim žrtvam, da jim dovo-

lijo versko tolažbo, tega ti podivjani narodno-socialistični elementi svoji umirajoči žrtvi niso hoteli dovoliti. Sploh so s svojo žrtvijo ravnali nečloveško — surovo. Ko se je po oddanih streljih dr. Dollfuss zrušil na tla, so ga tam pustili ležati, dokler ga nista neki policist in uradnik dvignila ter položila na divan. Ko sta ga spravila k zavesti, je prosil, naj mu pokličejo zdravnika, ali ga dajo prepeljati v bolnico, obenem je zaprosil za duhovnika. Nobene želje mu niso uporniki izpolnili, čeprav jih je ponovno prosil. Pred smrtjo je dr. Dollfuss napram omenjenemu policistu rekel: »Hvala vam za trud. Hotel sem samo mir. Bog naj jim odpusti!« Končno je še tiho dejal: »Pozdravite mi ženo in otroke!« Ko je ob 7. uri zvečer prišel duhovnik, ga je že našel mrtvega.

Odjek dunajskih dogodkov.

Rjava revolucija, koje žrtev je postal kancler dr. Dollfuss, je vzbudila silen odmev po vsem kulturnem svetu. Časopisje odločno obsoja narodno-socialistične zločine ter iskreno obžaluje, da je dragoceno življenje hrabrega kanclerja uničeno. Obenem kaže z ogorčenjem na hitlerjevsko Nemčijo kot povzročiteljico teh dogodkov in zločinov. Doznava se, da je narodno-socialistični urad za Avstrijo se začel zadnji čas pogajati z Dollfusom za zaključitev kompromisa. Narodni socialisti bi prenehali s terorističnimi dejanji, avstrijska vlada pa bi prenehala z njihovim preganjanjem. Kancler Dollfuss je bil pripravljen, da sprejme ta kompromis. Ko pa je avstrijsko državno vodstvo narodno-socialistične stranke v Münchenu (v Nemčiji) zvedelo za to, je takoj naročilo narodnim socialistom v Avstriji, da ne smejo pristati ne na kompromis, ne na premirje, temveč da začnejo še s hujšo teroristično akcijo proti vladi Dollfusovi. Posledica tega naročila so dogodki na Dunaju na dan sv. Jakoba. Ako Evropa hoče, da se ti dogodki ne bodo več ponovili ter ne bodo končno dosegli zaželjenega uspeha, mora poseči vmes. Avstrija je evropsko vprašanje. Njena neodvisnost je torej ne samo avstrijska zadeva, marveč se tiče vse Evrope. Doslej je Avstrija za in klicala Zvezo narodov na pomoč. Ako bo njen glas tudi v bodoče ostal glas vpijočega v puščavi, bo postala plen Nemčije. Ako ne gre s silo, pa bo šlo milo. Zato je Hitler poslal svojega zapupnika podkanclerja von Papena za nemškega poslanika na Dunaju. —

Se neki odjek moramo zabeležiti, ki so ga vzbudili dunajski dogodki, in to je odjek med Nemci v krajih ob naši severni meji. Nemštvo v teh krajih je bilo od nekdaj prešinjeno vsenemškega duha. Pred svetovno vojno je tukaj cvetelo schönerejstvo in wolfovstvo, sedaj pa vsenemško hitlerjevstvo. Nekateri elementi ne vedo, kako bi svoji vsenemški zagrizenosti dali dovolj jasnega izraza. Zato je nedavno v Cmuireku izstopilo iz katoliške cerkve okoli 80 oseb. Ko je na dan sv. Jakoba izbruhnili na Dunaju ustanek, so ti elementi v obmejnih krajih smatrali, da je prišla njihova ura. V Radgoni, Obrajni in Cmuireku so se oborožili z revolverji in puškami ter hajd na zavzetje uradnih poslopij, s katerih so se kmalu pojavile hitlerjevske zastave. V Radgoni so zaprli okrajnega načelnika, predsednika okrajnega sodišča in dru-

ge javne funkcionarje. S kljukastimi križi na rokavih in s »Heil Hitler!« klici na ustnicah so drveli po ulicah. Njihova slava ni dolgo trajala. V Cmuireku je zadostovalo, da so v uradnem poslopiju, kamor so hitlerjevci vdrl, jim skozi vrata pomolili pred nos dve puškini cevi. Ko sta počila dva strala ter se pojavilo orožništvo, so se hitlerjevci razbegli na vse strani. V Radgoni je bilo izpočetka orožništvo preslabo proti toliki množici. Ko pa mu je prišel Heimwehr na pomoč, voditelji hitlerjevcev niso riskirali napada, marveč so se uporniki v skupinah po 10 in 15 poglali v beg preko obmejnega betonskega in železniškega mosta na jugoslovansko ozemlje, skupaj 85 oseb, med njimi 4 ženske. V Gornji Radgoni jih je sprejelo naše orožništvo ter jih interniralo.

Romarji v Marijino Celje:

Vsi, ki ste že romali ali mislite tja romati, ne pozabite si kupiti t dr. Anton Medveda knjigo: **V Marijinem Celju**. V njej so zgodovinske in potopisne črtice kot tudi pridige t dr. Antona Medveda, ki jih je imel v Marijinem Celju. Knjig je še samo 200 na razpolago in jih oddajamo po 5 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

misijonar zopet povzame besedo. Občinstva je sedaj več, tako jim pripoveduje, toda odlične osebnosti še vedno manjkajo. Na vsak način je treba, da je prisoten mandarin (okrajni glavar). In res se dajo pogovoriti ter pošljejo po njega. Mandarin pride in ko vidi misijonarja, ki je bil njegov dober znanec, poklekne pred njega ter ga prosi odpuščenja za vse, kar se mu je zgodilo v tem okraju. Podivjano druhal pa je napodil domov. Tako je misijonarja poleg očividne božje pomoči tudi rešila lastna hladnokrvnost. Sam ni zgubil glave in tako je preprečil, da mu je tudi niso vzeli razdivjani pogani. Misijonar Kerec — kakor znano naš rojak iz slovenskega Prekmurja — dostavlja svojemu poročilu te-le besede: »Tisti kraj torej ni posebno mikaven. Vendar mene nekaj vleče, da bi šel še jaz poskusit svojo srečo. Seveda temu odločno nasprotujejo moji sobratje misijonarji in moji gojenci v šoli. Počakal bom na ugodno priliko.«

Kitajec daje zgled. Izredno velik primer krščanske dobrotelosti je Lo-Pa-Hong, ki spada med najbogatejše ljudi na Kitajskem. Lo-Pa-Hong je katoličan, ki vestno upošteva evangeljski opomin, da lažje pride kamela skozi šivanino uho ko pa bogataš v nebesa. Zato si dela z mamonom prijateljev, da ga, ko obnemore, sprejmejo v večna prebivališča. Lo-Pa-Hong vsak dan ministri pri sv. maši ter prejme sv. obhajilo. Številna in velika so njegova dela krščanskega usmiljenja. Nedavno je obhajal svoj 60. rojstni dan. Ob tej priliki je apostolski vikar iz Nankinga daroval sv. daritev, ki so se je udeležili zastopniki svetne in duhovske oblasti. V nagovoru je na osnovi Gospodovih besed: »Na njih sadu jih boste spoznali« orisal sadove Lo-Pa-Hongovega krščanstva. To so številne njegove ustanove, ki delujejo v največjo duševno in telesno korist bližnjega. Isto misel je tudi poudarjal župan velikega mesta Šangaja, general U-Te-Ken. Slavljencu je povzročila veliko radost brzojavka Svet. Očeta, ki mu čestita ter se mu zahvaljuje za njegovo vzorno krščansko dobrotelost. Lo-Pa-Hong je svojo 60letnico najboljši in najtrajnejši proslavil z zgraditvijo doma za brezdomce in nove bolnišnice v čast prečistega Srca Marijinega. Ko bi velika dobrotelost tega vzorno-katoliškega Kitajca našla posnemovalce v krogu bogatašev po svetu, bi to pomenjalo veliko olajšanje bede in stiske današnjega človeštva.

IZ NEMIRNE AVSTRIJE.

Žrtve zadnjega upora v Avstriji znašajo po uradnih podatkih na strani vladnih čet ter oddelkov 78 mrtvih in 165 ranjenih. Na strani upornikov 200 mrtvih, več sto ranjenih in nad 1200 ujetnikov.

Usoda avstrijskih beguncev pri nas. Med boji med uporniki in vladnimi oddelki na Štajerskem in Koroškem, ki še niso povsem udušeni, je pribežalo na naše ozemlje pri Gornji Radgoni in Dravogradu mnogo avstrijskih narodnih socialistov. Begunci so po večini

brez vsega. Pri nas so v naglici organizirali taborišča za begunce v Varaždinu, Belovaru in Požegi. Vse dosedanje begunce iz Koroške in Radgone so odpremili dne 29. julija (nekaj sto po številu) v Varaždin. Drugi prevoz iz Dravske doline je bil odpremljen dne 30. julija v Belovar.

Dr. Rintelen živ. Dr. Rintelen je bil avstrijski poslanik v Rimu. Ob izbruhu upora v Avstriji se je pripeljal z letalom iz Rima na Dunaj, da prevzame prevratno vlado. Puč ni uspel, dr. Rintelen je moral v zapor in so pisali, da je odal sam nase strel iz samomorilnega namena in je podlegel. Najnovejša vesti iz Dunaja oznanjajo, da je Rintelen živ, mu gre na bolje in bo podal vsa pojasnila o nakanah pučistov.

Misijonstvo in Slovenci. Misijonstvo je dolžnost vsakega kulturnega naroda. Kulturni narod ima nalogo, da širi pravo kulturo in prosveto v pokrajinah, kamor še luč prave prosvete ni prodrla. Prava prosveta pa je združena s pravo vero. Zato je posebna dolžnost katoliških narodov, da v poganskih ali nekatoliških pokrajinah širijo luč sv. vere in z njo luč omike in izobrazbe. Slovenci se te svoje kulturne naloge zavedamo. Že v prejšnjem stoletju smo poslali med pogane misijonarje, kojih imena so zaslovela po svetu (Knoblehar, Pirc, Baraga). Osobito po svetovni vojni, ko smo Slovenci z lastno narodno državo tudi v javnosti izvršili svoj pristop v krog kulturnih narodov, je misijonska ideja med nami doživela velik razmah. Sinovi in hčere našega naroda delujejo v misijonskem področju po raznih delih sveta. Vsako leto, vsako četrtletje se njihovo število pomnoži. Tako je odšel pretekli mesec mlad duhovnik Misijonske družbe (lazarist) Franc Jereb — rojen leta 1906 v Radomljah pri Kamniku, v duhovnika posvečen leta 1932 — v Pariz, odkoder odpotuje na Kitajsko, v svojo novo domovino. Želimo, da bi tamkaj bil svoj

stari domovini v čast ter da bi Bog blagoslovil njegovo delo.

Hladnokrvni misijonar. Znani slovenski misijonar Jožef Kerec, ki deluje na Kitajskem, poroča v »Katoliških misijonih«, da prebivajo v severnem delu salezijanskega misijona divji ljudje brez pravega stika z ostalimi Kitajci. Misijonarjem, ki imajo drugod dela čez glavo, ne pride na um, da bi med njimi trčili svoje moči. Misijonar Bruyon (Brijon) pa je hotel tudi med njimi poskusiti svojo srečo. Ljudje so kajpada hudi malikovalci in praznoverci. Skozi njihovo naselje ne sme nikdo jahati na konju, ker to prinaša za okraj nesrečo. Misijonar tega ni vedel ter je brez vsake zle slutnje jahal skozi glavno vas. Takoj so planili po njem, ga potegnili s konja ter vlekli pred svojo pagodo (pogansko svetišče), da bi ga zaklali in darovali bogovom v spravo za storjeno žalitev. Slekli so ga, nabrusili nože ter se pripravili, da izvrše »daritveno« dejanje. Misijonar je ohranil mirno kri. Pojasnil jim je, da bi zakol bil veličastnejši, ako bi se izvršil ne pred maloštevilnim občinstvom, marveč pred večjim številom ljudi, zlasti bi moralo biti navzočih več odličnih oseb. Zato jim predlaga, naj ga zakoljejo v večji sosedni občini. Predlog je bil sprejet. Nagega, trdno zvezanega peljejo uro daleč v sosedno vas. Spremljalo ga je več sto divjakov. Ko so se zbrali na glavnem trgu,

Kazen za stare grehe. Japonska danes ogroža svet na gospodarskem in političnem področju. Njen dumping (prodajanje blaga pod ceno) se čuti ne samo v Aziji, marveč že tudi v Evropi. Japonska konkurenca dela naši industriji, obrti in trgovini veliko preglavic. V političnem oziru stremi Japonska za nadvladjem nad vzhodno Azijo, odkoder hoče komandirati svet. Bivši vojni minister general Araki je v listu japonske vojaške zveze zapisal te besede: »Duh Japonske mora zavladati nad 5 deli zemlje in nad 7 morji. Kar se protivi njegovemu razširjanju, se mora odstraniti, če ne drugače, s silo. Belo pleme je tlačilo in izkoriščalo dežele vzhodne Azije. Japonska tega načina ne bo trpela več.« Besede so jasne. Od Azije preti Evropi nevarnost, ki jo je Evropa sozapravila. Evropski kapitalizem je azijske narode tlačil in izkoriščal. Samo nova Evropa, ki se bo otesla grehov svojih očetov, bo kos preteči nevarnosti. To je tista Evropa, ki bo pustila liberalno-kapitalistične metode (načine), ki bo strogo izvajala načelo pravičnosti po posameznih državah, ki ne bo več gazila dostojanstva poedinca in celega naroda, ki bo ohranjala red in mir med narodi. Bo-li Evropa to storila? Božji mlini meljejo počasi, pa sigurno. Danes slišijo njihovo klopotanje tudi že taki ljudje, ki so prej imeli ušesa samo za cvenk zlata in za pok šampanjskih steklenic.

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno Din 32.—
polletno Din 16.—
četrtletno Din 9.—

ZOBNI KAMEN

je lahko
nevaren-

**svari
lupa**

Če se zobni kamen o pravem času ne zapazi in ne odpravi, se utegne zgoditi, da razrahlja zobe in da zobje nazadnje celo izpadejo. To pa prepreči SARGOV Kalodont. Zakaj SARGOV Kalodont je edina krema pri nas, ki ima v sebi znansivno priznani sulforicinov oleat po dr. Bräunlichu, ki odpravi nevarni zobni kamen in ki prepreči, da se ne naredi drug. Kdor porabi vsak dan nekaj minut za nego zob s Kalodontom — ima vse svoje dni zdrave zobe!

SARGOV

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Osvoboditelj Maribora†

Dne 26. julija je presenetila Maribor tužna vest, da je preminul v Uncu pri Rakeku naš slovenski general g. Rud. Maister — osvoboditelj Maribora in ob prevratu ena prvih in najbolj zaslužnih osebnosti za Slovenijo. Letos 29. marca je še obhajal svojo 60letnico in sedaj je nam smrt nenadoma iztrgala tolikanj zaslužnega moža, ki je živel in trpel s slovenskim narodom.

Iz življenja in delovanja slovenskega generala Rudolfa Maistra.

Rajni general se je rodil 29. marca l. 1879 v Kamniku kot sin višjega finančnega preglednika. Gimnazijo je študiral v Kranju ter Ljubljani, kadetnico je končal na Dunaju leta 1894. Služboval je v činu častnika v Ljubljani, Celovcu, Przemyslu, Celju ter v Mariboru. Že v mladostnih oficirskih letih je bil odločen narodnjak in je imel radi tega tudi več neprimlik. Ob izbruhu svetovne vojne je moral tudi on okusiti, da radi narodne odločnosti ni bil dobrodošel višjemu vojaškemu vodstvu. Moral je za 3 mesece v Gradec, odkoder se ni smel ganiti in je bil pod stalnim nadzorstvom. Posredovanju g. dr. Anton Korošca je us-

pelo, da je smel nazaj v Maribor, kjer je prevzel poveljstvo črnovojniškega okrožja.

V Mariboru je ostal v stalnih stikih z g. dr. Korošcem in g. dr. Krekom, ki je tedaj rad zahajal v Maribor in razvijal svoje dalekosežne načrte o razvoju Slovencev po zlomu Avstrije.

Koj po prevratu je bil Maister na mestu in je prevzel z vso navdušenostjo poveljstvo nad Mariborom in celim Sp. Štajerskim. Narodni svet je imenoval g. Maistra za generala, da je lažje nastopil napram nemškimi oficirjem v Mariboru, ki so bili v višjih činih. S pomočjo slovenskih častnikov in moštva je 23. novembra 1918 razorožil nemško »zelelo gardo« v Mariboru in je zasedel vse naše kraje ob severni meji ter je ohranil vrhovno poveljstvo nad Slovenijo do 23. januarja 1919, ko ga je zamenjal general Krsta Smiljanič.

Kmalu po prevratu se je g. Maister trudil, da bi bilo prišlo do zasedbe Celovca, kar pa mu ni uspelo. V znani koroški ofenzivi 1919 je bil poveljnik lahkega oddela, ki je prodiral zmagovito v smeri Dravograd—Št. Pavel. G. Maistru se je posrečila zasedba Velikoveca in je skupno s Srbi očistil Koro-

ško nemških band, ki so se v nekaterih mestih upirale zmagovalcem.

G. generalu Maistru so bile izročene priprave za koroški plebiscit. Ko si je ogledoval Slovenijo sedanji naš kralj kot regent, je bil Maister med njegovimi spremljevalci in je bil odlikovan z imenovanjem za častnega kraljevega adjutanta ali pribočnika.

Leta 1921 je bil predsednik razmejitvene komisije med našo državo ter Italijo. Po zaključitvi razmejitvenega dela je bil upokojen leta 1923 v činu divizijskega generala in je ostal v Mariboru. Za svoje obilne zasluge je bil odlikovan z najvišjih mest in njegovo osvoboditveno delo je priznal tudi priprosti narod, ki ga je imenovalo za častnega občana 28 obmejnih kmečkih občin in med mesti: Ljubljana, Maribor in Kamnik.

Maister bo živel med slovenskim narodom ne le kot dostojanstveni general ter osvoboditelj, ampak kot čislani pesnik. V dijaških in oficirskih letih je bil priden sotrudnik slovenskih mesečnikov in političnih listov. Izdal je svoje mehkonedeče pesmi, ki so si osvojile ljudsko dušo v onih težavnih letih po prevratu.

Kako velik in požrtvovalen ljubitelj slovenske književnosti je bil rajni, nam dokazuje njegova knjižnica, v kateri so zbrani vsi slovenski književni proizvodi od početka do najnovejše dobe. Maistrova knjižnica predstavlja milijonsko vrednost in mu je bil prostor, kjer se

General Rudolf Maister †.

je mudil slovenski general ob prostih urah najrajši.

G. general na zadnji poti.

Dne 27. julija so pripeljali truplo g. generala iz Rakeka preko Ljubljane in Celja v Maribor. V vsakem večjem kraju so bili lepi in ganljivi sprejemi. V Mariboru so položili krsto na mrtvaški oder pod obokom vhoda v poslopje magistrata. Ljudske množice so se neprestano drenjale, da se poslovijo in pokropijo truplo junaka — osvoboditelja. Bogznaj koliko vencev je bilo položenih ob krsto. Dne 28. julija krog pol 5. ure popoldne so se zbrali tisoči na Glavnem trgu, da spremijo priljubljenega generala na njegovi zadnji poti. Pogrebne obrede je opravil pred magistratom in ob odprtem grobu ob asistenci stolnega kapitlja in gg. frančiškanov pre-

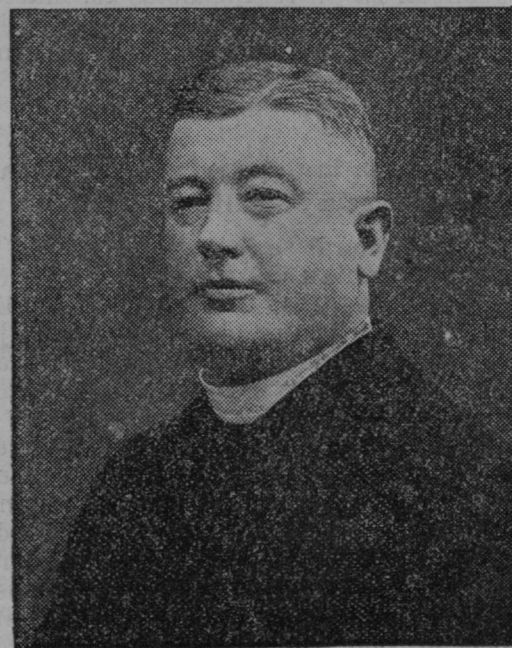
vzvišeni g. knezoškof dr. Ivan Tomažič. Pogreba so se udeležili poleg tisočere ljudske množice zastopniki oblasti z g. banom, kralja je zastopal general Hadžič, vojaštvo, številne čete gasilcev ter razna društva in organizacije v uniformah in v civilu. Pred magistratom je govoril poslovljne besede g. župan dr. Lipold, žalostinko je zapela Ipavčeva župa. Krsto so peljali na topovski lafeti v dolgem — dolgem sprevodu na Pobrežje, kjer so jo položili na mestnem pokopališču v grobnico. Ob grobnici so se poslovili od slovenskega generala vladika dr. Tomažič in za njim še šest drugih govornikov, ki so povdarjali pokojnikove številne zasluge ter vrline. Pogrebne slovesnosti je končala žalostinka, vojaška godba z žalno koračnico in salva topovskih strellov kot zadnji pozdrav generalu — junaku!

so bile v javnosti navdušeno sprejete. Duhovnemu svetniku in pesniku se oddolžimo v molitvah za vse številne dobre, katere je delil slovenskemu narodu v obilni meri!

Brežiški župnik preminul. V ljubljanski bolnici je umrl po daljšem bolehanju dne 25. julija g. Martin Jurhar, župnik v Brežicah. Blagopokojni se je rodil dne 11. novembra 1880 v Mariji Reki. Mašniško posvečenje je prejel v Mariboru leta 1906. Služboval je kot kaplan na Rečici, v Konjicah in kot vikar v Celju. Od leta 1918 do 1924 je bil spiritual mariborske bogoslovnice, odkoder je prišel za župnika v Brežice, kjer je ostal do mnogo prerane smrti. G. Jurhar je bil odličen dijak, goreč duhovnik, ki je posvetil vse svoje številne zmožnosti vinogradu Gospodovem z besedo, vzgledom in s peresom. Urejeval je nekaj časa »Glasnik najsv. Src« in je izdal pred kratkim globoko zasnovana premišljevanja o presvetem Srcu. Učenega, globoko vernega in res vzglednega gospoda ohranimo v trajno hvaležnem spominu!

Kapucin umrl. V samostanu v Celju je umrl dne 27. julija p. Efrem Majcen, bivši katehet na celjski okoliški šoli. Rodil se je leta 1866 na Prihovi pri Konjicah. Gimnazijo je obiskoval v Celju, bogoslovne nauke je končal v Gorici, kjer je prejel mašniško posvečenje leta 1891. Služboval je kot katehet po nemških samostanih in po prevratu je prišel v Celje, kjer je opravljal katehetsko službo, dokler ga ni prisilila bolezen, da se je moral odpovedati delu. Dobremu in delavnemu redovniku svetila večna luč!

Duhovniške vesti iz naše škofije. Za upravitelja dekanije Rogatec je imenovan vlč. g. Jožef Žekar, nadžupnik v Rogatcu; za kn.-šk. duh. svetovalca je imenovan vlč. p. Elekt Hamler, zlato-mašnik pri Sv. Trojici v Slov. gor. — Postavljeni so bili čč. gg.: Alojz Sunčič, kaplan pri Sv. Križu na Slatini, za provizorja istotam; Vincenc Holcman, kaplan v Laškem, za provizorja pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu; Anton Šparl, kaplan pri Sv. Petru pod Sv. gorami, za

Duh. svetnik M. Zemljich †.

Osebne vesti.

Smrt treh duhovnikov.

G. duh. svetnik M. Zemljich umrl. V župniji Sv. Tomaža pri Ormožu je umrl dne 26. julija tamošnji g. župnik in duh. svetnik Matija Zemljich. Rodil se je dne 25. januarja 1873 v župniji Sv. Petra pri Gornji Radgoni. Gimnazijo in bogoslovje je končal v Mariboru, kjer je bil posvečen leta 1897. Za kaplana je bil v šmartnem pri Slovenjgradcu, v Vuze-

nici, na Dobrni pri Celju, v Čadrazu, pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini, pri Sv. Križu pri Ljutomeru in pri Sv. Jakobu v Slov. goricah. Leta 1905 je bil imenovan za provizorja pri Sv. Jurju ob Pesnici, kjer je tudi župnikoval do izbruha svetovne vojne, ko se je preselil na župnijo k Sv. Tomažu, kjer je ostal do svoje smrti. Rajni je bil vzgleden duhovnik, iskan govornik, vesele narave in postrežljiv napram vsakemu. Za vneto delovanje na polju verske povzdige v pastirovanje mu izročeni ovčic je bil imenovan za duhovnega svetnika. Posebej še treba povdariti, da je g. Matija priznan pesnik. Svojo pesniško nadarjenost je posvetil predvsem proslavi Marije. Izdal je tudi več dramatskih slik ter prigodic, ki

provizorja istotam; Matija Krevh, kaplan pri Mali Nedelji, za provizorja pri Sv. Antonu na Pohorju. — Nastavljeni so bili kot kaplani čč. gg. semeniški duhovniki: Alojz Bratuša v Laško, Franc Križan v Griže, Franc Murko v Bizelj-sko, Franc Pečar v Videm in Ludvik Prelog v Sv. Martin pri Šaleku. — Prestavljen je bil č. g. kaplan Anton Bratkovič iz Makol k Sv. Marku niže Ptuja.

Nesreče.

Vsled udara strele upepeljena hiša. V Velki ob severni meji je pogorela popolnoma vsled udara strele hiša, ki je bila last posestnice Frančiške Krenn iz Cmureka. Škoda znaša 50.000 Din.

Smrtonosno trčenje kolesarja z vozom. V Presiki pri Ljutomeru je prihrvel Franc Lesjak, viničarski sin, na kolesu po strmini in zadel z vso silo v dvovprežni voz, ki je pripeljal iz nasprotne strani. Sunek je bil tako silovit, da je kolesar izdahnul pol ure po nesreči.

Strele udarila med omizje. V Tratni pri Slivnici pri Celju je treščilo med nevihto v oreh posestnika Janeza Frece. Od oreha je preskočila strela skozi strop poleg stoječe hiše in je udarila na sredino mize, okrog katere je bilo zbranih pri predjužniku 12 oseb. Udar je ubil triletnega fantka, druge pa je omamila in so dobili opekline po nogah. Omamljeni so se pravočasno toliko zavedli, da so se izvlekli po štirih iz hiše. Gasilci so preprečili, da se ni razširil ogenj na sosedna poslopja.

Razne novice.

Obstreljen je bil pri prekoračenju meje pri St. Ilju v Slov. goricah od obmejne straže Franc Bauman, 26letni delavec iz Kogelberga pri Lipnici. Na stoj pozvani ni počakal in radi tega je bil oddan nanj strel.

Lesena šupa za seno je zgorela vsled podtaknjenega ognja v Rošpohu pri Mariboru. Poslopje je bilo last posestnika Alojzija Lukmana.

Ono pere tako prizanesljivo,
ker je blago

Neznano utopljenko je naplavila Sava pri Rajhenburgu.

Neznanega Avstrijca je naplavila Ilura v Apačah. Telo je bilo že v razpadanju.

Izlet s posebnim vlakom v Oberammergau. »Putnik« priredi v času od 20. do 25. avgusta t. l. izlet s posebnim vlakom k pasijonskim igram v Oberammergau. Predvideno je enodnevno bivanje v Oberammergau-u (ogled pasijonskih iger) in v Münchenu z ogledom mesta. Razen tega si bodo udeleženci lahko ogledali druge znamenite kraje v Avstriji in Nemčiji, Salzburg, Visoke Ture itd. Cena celega potovanja znaša 1725 Din za osebo. V tej ceni je všteta vožnja v III. razredu brzovlaka, vsa oskrba, prevozi prtljage, ogledi mest, napitnine, takse in listek I. razreda za pasijonske igre dne 22. avgusta. Vse nadaljnje informacije, prijave, oskrba valut po najkulantnejših tečajih pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. int. 21—22.

Na ban. kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu je za novo šolsko leto, ki se prične dne 15. septembra, praznih še nekaj mest, zato se podaljšuje rok za vlaganje prošenj do dne 15. avgusta t. l.

Poizvedovanje. G. Karel Očepek, v vojni službi vojnega kurata Dollingerja, je naprošen, naj javi svoje sedanje bivališče ali g. mestnemu župniku Dollingerju, St. Leonhard im Lavanttal, Kärnten, ali župniku Mešku, Sele, p. Slovenjgradec.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, zopet odprt. Prosta izbira zdravnikov. Cena zmerne. Vodja primarij dr. Černič. 867

Obžalovanja vredni slučaji.

Nezaslišano bogoskrunstvo. V neki vasi so pijani fantje — bilo je na Dravskem polju, za enkrat ne povemo kje — iz kapele ukradli kip Matere božje, ga nosili in metali po vasi in po dvoriščih,

Gledališki red v starem Rimu.

Gledališki red v starem Rimu je vseboval salabolsko stroge kazni. Kdor se je dvignil med predstavo spodaj v parterju iz kateregakoli vzroka, je moral plačati globe 5 rimskih tolarjev. Igralec, ki bi si bil dovolil nemoralno kretnjo, ali bi izustil besedo, ki ni bila zabeležena v knjigi suflerja, je zapadel 5letni kazni na galeji (veslač na ladji) in se ni smel nikdar več prikazati na odru! Kdor da drugemu v gledališču zaušnico, pride za 10 let na galejo. Kdor se prikaže v gledališču z orožjem, ga pošljejo za celo življenje na galejo. Če bi pa kedo koga ranil med predsta-

Januš Golec:

Lov na zaklade.

Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja.

Naravoslovci še danes ne znajo, kaj da je glavna prehrana morskega slona. V želodcih ubitih živali so našli razne morske rastline ter kamenčke. Pomorščaki pravijo, da si mora obtežiti morski slon, da se sploh lahko potopi, svoj ogromni trebu s kamenjem.

Še le drugo jutro po posnetku našega »junškega« srečanja s krdelom morskih slonov smo se odpravili z jahte na otok Guadelupe, da ga raziščemo, če morda ni služil kedaj kot zatočišče morskim roparjem.

Morje v bližini otoka je globoko 5000 m. Otok sam obstoja iz ognjeniškega kamena, je dolg 30 km in širok 3—11 km. Obal tvorijo proti morju navpične stene iz okamenele lave. Po sredini se razteza gorovje. Najvišja točka na severu je visoka 1350 m. Samo po pogorju poganja

3 nekaj rastlin, ostalo je izsušena puščava, ki ne more preživljati niti skromnega kaktusa.

Leta 1892 je pripeljala ladja »Melpomene« na otok čredo koz. Te so se razmnožile in se podijo še danes po skalovju v celih krdelih.

Prehodili smo celi skalnati otok. Ko se je nagibalo solnce k zatonu, smo zapazili ob enem delu obale nekaj razklopotanih lesenih kočur in na pol razpadlo četverkotno poslopje, pozidano iz na solncu posušene opeke.

Pred kakim dobrim letom so morali tukaj gospodariti mehikanski vojaki. Zadeli smo v zapuščeni naselbini na ostanke rdečemodrih uniform. Zidana stavba je bila bolnišnica. Krog nje so ležali raztrošeni deli postelj in steklenice, ki so vsebovale nekoč zdravila. Našli smo zdravniške instrumente, razpadlo operacijsko mizo, mehikanska podrapana sedla, kuhalne aparate, krampe itd. Na eni od na pol porušenihi lesenih bajt smo čitali v španščini napis: »Po zakonu je prepovedan lov na morske slone.«

Kaj nam je povedala zapuščena naselbina? Ali se je že mudila tukaj najbrž pred nami mehikanska večja ekspedicija, ki je tudi stikala za

ga s čajem napajali v gostilni, mnogokaj o Materi božji govorili in končno kip razsekali. Vsi ljudje so radi dejanja skrajno razburjeni. Preiskavo vodijo pristojni orožniki. Tisti, ki so to storili, bodo pri sodišču dobili kazen, poleg tega pa tudi Marija in Bog nanje ne bosta pozabila. Ko bo stvar končana, objavimo več.

Obleko kradel na debelo. Otona Prosenca so izgnali iz Tirolske v Maribor, kjer je prejel zaposlitev pri neki stranki v Tomšičevem drevoredu. Prosen je ukradel dobrotniku dva kovčka obleke, katero je prodajal. Tatu so seveda izročili policiji in je ugotovljeno, da je napravil 20.000 Din škode.

Vlom v blagajno. V Mariboru je bilo vlomljeno dne 25. julija v blagajno tovarne svile Thoma. Vlomilec je zadel na ključke in odnesel 2600 Din. Po vlovu je blagajno zaklenil.

Pobegli kaznjenelec zopet v jetnišnici. Zadnjič smo poročali, da je pobegnil od čiščenja oken iz mariborske jetnišnice kaznjenelec Štefan Strmšek iz Pobrežja. V kaznjiški obleki si je hotel privoščiti kopel v Dravi, a že sta mu bila za petami dva stražnika. Ko je zagledal begunec policista, je skočil v Dravo in plaval po sredini. Stražnika sta poklicala na pomoč čolnarje in je res eden potegnil vsega onemoglega Strmška iz Drave. Rešeni je priznal, da je bil že dva dni brez hrane in se je pustil mirno prepeljati v jetnišnico.

Vlomilci v poslančevi vili. V Bezini pri Rušah poseda ravnatelj ruske tovarne in poslanec Krejči vilo, katero so obiskali vlomilci in so napravili škodo za 15.000 Din.

Vlom v gostilno. V Ljubljani na Sv. Petra cesti je bilo vlomljeno v noči od 28. na 29. julija v kuhinjo gostilne pri »Bobenčku«. Škoda znaša 2000 Din.

*

Slovenska Krajina.

Pazite! Po naši Krajini nosijo sumljivi ljudje drobne knjige in jih vsiljujejo našemu do-

bremu in vernemu ljudstvu. So ti ljudje nasilni in se jih človek skoraj ne more obraniti. Govorijo vam taki ljudje o veri, o Kristusu in ljudi preslepijo. Prodajajo pa knjige iz založbe protestantske britanske družbe. Katoličanu je prepovedano kupovati in čitati verske knjige, ki niso odobrene od cerkvene oblasti. Zato vedno pogledajte, če je knjiga odobrena ali ne, in pred nakupom vprašajte za svet svoje dušne pastirje. Ne dajte se zapeljavati!

Črensovci. V nedeljo dne 22. julija je bila pri nas velika gasilska župna vaja. Ob napovedani uri se je zbralo na kraju vaje veliko občinstva, ki je z velikim zanimanjem sledilo vajam-teknam. Vse gasilske čete so se zelo potrudile in vse bi radi bile prve, kar je pa seveda nemogoče. Imeli so mokre in suhe vaje. Pri vajah je bila natančna kontrola težka, ker je bilo dosti brizgaln. Pri mokrih vajah so menda zmagali gasilci iz Beltincev; agilni gasilci iz Gornje Bistrice pa trdijo, da so dali oni prvi vodo. Po vaji je bila velika gasilska veselica v gostilni Škoberne v Črensovcih.

Črensovci. Zopet so se oglasili štirje novi naročniki za »Slovenskega gospodarja«. Nekateri druge časopise ljudje odpovedujejo in se oklepajo »Slovenskega gospodarja«, ki se vsem zelo dopade. Naročniki, pridobivajte nove naročnike in s tem najlepše odgovorite na različne napade na »Slovenskega gospodarja!« — Gospod Hanc, ki je letos končal orglarsko šolo v Celju, je že dobil službo v Šmartnem na Pohorju, kamor je že tudi odšel. Nadarjenemu fantu želimo v njegovi lepi službi obilo božjega blagoslova!

Turnišče. V nedeljo dne 22. julija je bila pri nas slovesnost prve sv. maše, ki jo je daroval g. Ivan Koren iz Renkovec. Pridigal mu je tajnik KA g. Franc Kolenc. — V Gumilicah so se ta dan fantje sporekli in nekateri so odnesli male praske. — V nedeljo dne 5. avgusta bo pri nas zopet nova maša, ki jo bo pel novomašnik g. Franc Zver iz Brezovice. Pridigoval mu bo g. dekan Ivan Jerič.

Turnišče. V nedeljo dne 22. julija je bil pri nas zelo slovesen dan. Vsemogočnemu je namreč daroval g. Koren Ivan iz Renkovec prvo sv. mašo. Ker je bilo vreme lepo, zato je prišel narod iz vsega Prekmurja, da se udeleži nove

svete maše in prejme novomašniški blagoslov. Res, ginljiva je bila ta slovesnost! Že ob pogledu na lepo urejeno procesijo se je marsikatero oko zasolilo; še bolj ginjeni pa so bili pri mašniških obredih samih in pri pridigi novomašniškega rojaka g. Franca Kolenca, ki je v lepih besedah orisal pomen mašništva ter se tako lepo zahvalil novomašnikovi materi ter bratom za vse trude, katere so morali prestati v času novomašnikovega študija. Malo je bilo ljudi, ki se ne bi zjokali, ko se je g. pridigar spomnil tudi pokojnega očeta in sestre.

Srednja Bistrica. Beltinska grofica ima dobro srce do siromakov in je siromakom v vsaki občini dala 10 oralov zemlje brezplačno. Zemlja je bila namenjena najbolj potrebnim. V naši vasi je nekaj siromakov, ki nimajo kam bi položili glavo, pa ti siromaki namenjene zemlje kljub temu niso dobili. Ne pravimo, da je drugi ne bi bili potrebni, a niso je bili tako potrebni, kot ti reveži, kar oni sami priznavajo. Mi bi radi videli, če bi vsi dobili zemljo, a v prvi vrsti jo naj dobijo najbolj potrebni. Tako hoče grofica sama in tako je tudi pravično.

Murska Sobota. Prejšnji teden se je vršil v prostorih salezijanskega zavoda »Martinišče« občni zbor društva »Zavednost«. Ker je bilo deževno vreme, udeležba ni bila tako velika, kakor je bilo pričakovati. Občnega zbora se je udeležilo 33 članov. Za novega predsednika je bil izvoljen g. Grabar Geza, stud. phil.

Murska Sobota. Klub prekmurskih akademikov si je stavil nalogo, da pobira podpise za popolno gimnazijo v Murski Soboti. To je tudi storil in pretekli teden zaključil. V nekaterih krajih so ljudje zelo radi podpisali, ker vidijo, da je v Prekmurju popolna gimnazija neobhodno potrebna. Saj je od popolne gimnazije odvisen študij marsikaterega nadarjenega prekmurskega fanta. V današnjih težkih gospodarskih razmerah starši ne morejo pošiljati svojih otrok daleč tja v Maribor, Ljubljano ali v druga mesta naše domovine, ker jim ne dopustijo denarne razmere.

Brezovica. Isto nedeljo, ko je v Turnišču daroval g. Koren Bogu svojo prvo daritev, se je vrnil iz Šibenika tudi naš novomašnik, namreč g. Franc Zver. Takoj po svojem prihodu je imel v Turnišču slovesne večernice. Prvo sv.

skritimi in med skalovjem zakopanimi zakladi? Na obe vprašanji nismo znali pravega odgovora. Opazili nismo nikjer, da bi bili pred nami kje razkopavali ter brskali med skalnatim svetom. Otok je brez votlin in razen omenjene opuščene naselbine nismo nikjer naleteli na od človeške noge shojeno stezo, ki bi bila pričala, da se je mudil človek dalje časa v tej ognjeniški puščavi.

Vsi zbrani strokovnjaki smo si bili kmalu edini: na Guadelupe ni nikdo in nikdar skril kakega bogastva, še manj ga je kedo iskal ter našel.

Celodnevno mučno plezanje ter torkljanje med kamenjem nas je vse toliko utrudilo ter prevzelo, da smo bili od srca veseli, ko je pozno zvečer zabrlizgala z ladje piščal in nas klicala k večerji in na potrebni nočni odpočitek.

Drugo jutro na vse zgoraj so dvignili sidro. V najlepšem vremenu smo nadaljevali vožnjo proti jugu po Tihem oceanu ali Mehikanskih vodah. G. kapitan nam je razlagal iz potopisnih knjig, da se peljemo po morju, ki mrgoli morskih

volkov, velikih kitov in najbolj opasne roparice ter napadalke lesenih bark — žagarice. Žagarica ima ime po 2 m dolgi koščeni žagi, s katero je ubrani vsakega sovražnika, a tudi sama napade in z enim sunkom preluknja leseni čoln ali tudi manjšo jadrnico.

Po kapitanovi razlagi so pripravili mornarji čoln ter vrv s trnekom. Vsi smo napeli skozi daljnogledne oči, da bi zapazili kje ob solnčnem vzhodu tolikanj opasnega morskega velikana. Fotograf je postavil aparat, da bi zaupal filmu boj z žagarico, kakor mu je uspel sijajno posnetek našega srečanja z morskimi sloni.

Daljnogledi nam niso prinesli nikakega odkritja. Kapitan je bil mnenja, da se podijo najbrž ogromne roparice bolj globoko pod morjem, in radi tega jih ne vidimo. Predlagal je, da bo ustavil ladijski vijak. Za lov opremljeni čoln naj spustijo z ladje. Pritrdijo naj na čolnu trnek z vabo in veslajo v večjih ter manjših krogih krog rahlo se zibajoče jahte. Mogoče bo zagrabil ropar za globoko nastavljeno vabo, pričel bo srditi boj na življenje in smrt in tega bo mogoče filmati z ladje tudi na daljšo razdaljo.

vo, se kaznuje s smrtno. V gledišču je bil prepovedan vsak zunanji znak pohvale ali graje. Kdor bi se pregrešil proti tej prepovedi, roma za 6 mesecev v zapor.

Pet let v Sibirskem ledenem morju.

Majhna ruska Kolonija, ki je vztrajala na Wranglovem otoku v najbolj severnem ledenem morju na opazovalni straži 5 let v pomanjkanju ter ločeno od ostalega sveta, bo zamenjana v kratkem. Kolonijo tvori 10 oseb, ki se bavijo z opazovanjem vremenskih prilik in ugotovitvijo možnosti ladijskega prometa po Severnem morju in to seve le ob gotovem času, ko se

mašo bo pel dne 5. avgusta v cerkvi Matere milosti v Turnišču.

Širom Prekmurja. Naše Prekmurje je res premajhno, da bi mogli prehraniti tako veliko število ljudi, zato si velika večina išče kruha po drugod. Precejšnje število deklet je odšlo pretekli teden v Francijo, druga grupa pa se pripravlja, da odide okrog 7. avgusta.

Ali naj verjamemo? Denarni zavodi ne morejo izplačevati vlog, ker pač ne dobivajo od nikoder denarja. Marsikateri si je odtrgoval od ust, da je vlagal prihranke v posojilnice in če sedaj še tako potrebuje denarja, mu ga posojilnice ne morejo izplačati. To mi vse dobro razumemo. Razširjajo se pa pri nas govorice, da je neki denarni zavod izplačal nekomu vlogo pod pogojem, da tisti vlagatelj da nekaj denarja v neki namen. In vloga se mu je baje izplačala. Vseeno je, kje je to bilo, ali v Slovenski Krajini, ali ne. Ni pa yseeno, če je to naredila kaka banka ali posojilnica.

Zemljevid. G. Joško Maučec, rodom iz Bogojine, ki študira zgodovino na ljubljanskem vsučilišču, je izdal nov lep zemljevid Slovenske Krajine. Zemljevid bi moral dobiti v roke vsak, kdor ima posla v Slovenski Krajini, ali kdor se zanima zanjo. Prav bo prišel tudi našim železničarjem, da bodo pravilno naglaševali imena naših postaj. Naša dolžnost je, da vsi sežemo po novem zemljevidu in s tem damo priznanje nadarjenemu avtorju, ki ima z izdajo tega zemljevida veliko stroškov. G. Joškotu Maučec iskreno častitamo!

20letnica pol.mučeništva.

Dne 28. julija je poteklo 20 let, ko je poslala Avstrija Srbiji vojno napoved, iz katere se je razvil svetovno klanje, ki je dosedaj še osamljeno v zgodovini. Izbruh svetovne vojne so izrabili najbolj zagrizeni nasprotniki slovenstva na Spodnjem Štajerskem in to so bili nemški okrajni glavarji ter nemškutarsko uradništvo, ki so se hoteli maščevati nad voditelji Slovencev s pomočjo najhujše obsodbe vrednega ovaštva. Ob 20letnici mučeništva živih in že mrtvih duhovnikov in nekaterih

lajikov iz Spodnje Štajerske hočemo osvežiti javnosti na kratko imena onih zavednih narodnjakov, ki so morali leta 1914 takoj ob mobilizaciji in tekom prvih mesecev vojne v graške zapore..

Mučeniki iz vrst duhovščine.

Bosina Ivan, tedaj kaplan pri Sv. juriju v Slov. goricah; Andrej Bračič, župnik v Limbušu; Jožef Čizek, dekan v Jarenini; Vid Janžekovič, župnik v Svečini (že rajni); Kranjc Marko, tedaj vojni kurat v Gradcu; Ilc Janko, kaplan v Rušah (že rajni); Lovrenčič Vinko, tedaj župnik pri Sv. Ožboltu ob Dr., danes na Kapli; Medved Martin, tedaj župnik v Laporju (že umrl); Muršec Franc, župnik v Framu (že umrl); Razbornik Ivan, kaplan v Jarenini in danes župnik pri Sv. Urbanu pri Ptuj; Ravšl Anton, župnik v Cirkovcah; Škof Franc, kaplan v Kamnici in sedaj župnik pri Sv. Antonu v Slov. gor.; Volčič Miroslav, župnik v Breznu (že rajni); Vračko Evald, župnik v Št. Ilju v Slov. gor.; Žirovnik Peter, minorit v Ptuj (že rajni).

Mučeniki iz vrst lajikov.

Roškar Ivan, posestnik v Slovenskih goricah, bivši poslanec in poljedelski minister po prevratu (že rajni); Hlebič

VROČICA

ASPIRIN pomaga pri zvišani temperaturi. ASPIRIN je mala tableta z velikim učinkom.

Vsaka tableta ima vtisnjen Bayerjev križ

ASPIRIN

V. Z. Jugoslav. k. d., Zagreb.
Oglas je reg. pod S. Br. 12.314 od 25. VI. 1934.

Ivan, posestnik pri Sv. Križu nad Mariborom (že rajni); g. Štancer, sedaj uradnik v splošni bolnici v Mariboru in ob izbruhu vojne še dijak. V graške zapore so morali malodane vsi narodnozavedni Rušani in Rušanke ter nekateri narodnjaki od Sv. Lovrenca na Pohorju.

Krščanska mati — steber naše bodočnosti.

Najdragocenejša dedščina, ki jo morejo starši podeliti svojim otrokom, je dobra vzgoja. Brez nje vse gmotne dobrine, ki jih otroci prejmejo od staršev, otrokom niso v korist. Prvi in nenadomestljivi činitelj dobre, krščanske vzgoje je mati. Kar ona zanemari, nikdo drug ne more nadomestiti. Kar ona

vcepi v mlado, sprejemljivo srce svojega otroka, ostane v njem, če tudi potisnjeno v zadnji kotiček, iz katerega se bo dvignilo in vzrastlo, ko bo potreba velika in nevarnost največja. Vrla krščanska mati se ne uči iz knjig moderne pedagogike (vzgojeslovja). Učiteljica vzgoje ji je vera, voditeljica krščanska ljubezen, glavni pripomoček pa molitev. Veliki in sveti moške so imeli dobre in svete matere: to nam spričuje zgodovina. Zabeležila je z neizbrisnimi črkami ime sv. Monike, matere sv. Avgušlina. Njenemu zgledu, njenim besedam, njenim solzam in njenim molitvam se ima sv. Avguštin zahvaliti, da je postal svetnik in največji

led vsaj nekoliko ustali ter razdrobi. Skraja je imela kolonija stik s svetom s pomočjo radija in tudi nekaj letal je posetilo otok. A pred 2 letoma je odrekel radijo in ti vremenoslovni junaki samevajo že 3 leta.

Čebelar,

ki posedla spomladi 40 tisoč čebel, jih ima lahko sredi poletja že 400 tisoč. V tem slučaju slobodno računa v dotičnem letu na 5—6 centov meda.

Statistika iz prakse.

Pred kratkem je bila objavljena statistika z ozirom na prometne nesreče. Po tej ugotovitvi je najbolj varen dan v tednu sredo. Od 105 prometnih nezgod

Kapitanov načrt je bil odobren enoglasno. Šest mornarjev je znosilo v čol vesla. Trnek je bil jeklen kavelj, debel kot prst in podoben malleu sidru. Privezali so ga na 250 m dolgo vrv. Za vabo so obesili 10 kg mesa. Trnek z vabo je nosil nad vodo velik lesen plavač. Vabo s trnekom so spustili 50 m globoko. Ribiška naprava je plavala spredaj in par metrov proč od čolna. Razven šestih veslačev sta se hotela udeležiti lova oba brata Stackleton in zdravnik, vsi ostali smo tvorili nestrpne gledalce.

Čoln s posadko je zdrknil po morju, ribiško napravo je vlekel čoln spredaj in oči vseh so bile uprte v lesenega plavača, kedar se bo zganil ter oznanil, da je pogoltnila nenasitna zver vabo z velikim trnekom.

Dobre pol ure so dvigali veslači vesla in gnali čoln v lahнем poletu krog jahte. Naše oči so že bile trudne in solzave od prenapetega zasajanja pogleda v plavača, ko se je pognalo nekaj ogromnega in temnozelenega iz morskih globin ter zginilo z bliskavico pod vodo s plavačem vred. Veslači v čolnu so dvignili vesla, 250 m dolga vrv na kolobarju se je odvijala z never-

jetno naglico in nevidna sila je vlekla čoln za seboj. Iz čolna smo čuli razna povelja. Razburjenost ribolova je dosegla višek. Šlo je za življenje ter smrt. Lahki čoln reže valove z besnečo brzino. Vrv je napeta liki struna in še vedno nevidna moč žene čoln proč od jahte dalje — dalje na odprto morje!

Gledalci na krovu smo se držali nehote v strahu za tovariše za srce z zamolčanim vprašanjem na jeziku: Kaj, če se bo do pobesnelosti razpaljena zver, najbrž orjaška žagarica, naenkrat obrnila in bo s svojo 2 m dolgo žago presekala lahni čolnič na dvoje? Za trnek ujeti morski velikani se kaj radi branijo še na ta način, je razlagal kapitan, da zdrvi v morske globočine globokejšje nego je trnkova vrv, in čoln se mora prekucniti. V takem slučaju je edina rešitev, da preseka lovcu pravočasno vrv.

Čoln je vlekla pošast vedno dalje ter dalje in nikakor ni bilo opaziti, da bi omagala ali popuščala vsled bolečin ter napora. Naenkrat je spremenil naprej drveči čoln smer in se zasukal v polukrogu nazaj proti jahti, zopet nazaj, pa nazaj itd.

cerkveni učenik. Nonna, pobožna mati sv. Gregorija Nacianskega, je svoje de- te kmalu po rojstvu ponesla v cerkev, ga darovala Bogu, da bi njegovo življe- nje služilo pred vsem veri, ter je v znak te posvetitve položila v njegove nežne ročice evangeljsko knjigo. Bogoljubna mati sv. Frančiška Saleškega je v roke svojega otroka poleg evangelijske knjige položila še drugo knjigo, in to je življenje svetnikov, iz katerega mu je prav pridno čitala. Brez krščanskih mater ni krščanske vzgoje, brez krščanske vzgoje pa ni krščanske mladine, osebno ne take, ki bi imela smisel za duhovniški in redovniški poklic.

Krščanske matere so največja sreča za otroke in največja dobrota, ki jo more Bog podeliti kakšnemu narodu. O našem narodu dokazuje zgodovina, da ga je ohranila katoliška vera, odnosno katoliški duhovniki — sinovi katoliških slovenskih mater. To bodi zabeleženo vsem v spomin, sedanjim slovenskim materam pa v opomin, da so in ostanejo vredne naslednice svojih vrlih prednic — zveste varuhinje katoliške ideje in katoliške kreposti v družinah in narodu. Dokler bodo slovenske matere ostale zveste svojih podedovani nalogi, bo tudi naš narod kos svoji nalogi, ki mu daje pravico do obstanka v krogu kulturnih narodov, ki ga daleč prese- gajo po številčni moči. Rodna naša zemlja kot gmotna mati in na njej krščanska slovenska mati: to sta dva ne- omajna stebra slovenske bodočnosti. Zavedajmo se tega! Ohranimo sloven- skemu narodu ta dva stebra zdrava, čvrsta in trdna!

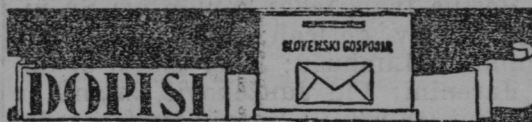
★

Laporje. V nedeljo dne 5. avgusta, ob treh popoldne, priredimo na prostem ob cerkvi »Igro o izgubljenem sinu«. Vseh nastopajočih je 92. Pridite in pogledjte! Vabimo vse!

Središče-Ormož. Povodom izleta, ki ga pri- redi cerkveni pevski zbor iz Veržaja, v nedeljo dne 5. avgusta t. l., se vrši v župnih cerkvah

v Središču in Ormožu cerkveni vokalni kon- cert s pestrim in bogatim sporedom in sicer v Središču ob treh popoldne, v Ormožu pa ob osmih zvečer. K tej izredni prireditvi se vabi- te, da jo posetite v prav obilnem številu, ker vam bo koncert nudil mnogo lepega užitka.

Posebno še vabimo pevske zборе! Pridite, da slišite, kako deluje vaš bratski pevski zbor, pridite, da si nabereite novih pobud, novega ognja za nadaljne delo, povabite pa tudi vaše prijatelje! Podrobnosti so razvidne iz letakov. Vstop je prost. Na veselo svidenje!

Ribnica na Pohorju. Oj težka pot, oj tožna pot, ko od srca srce se loči, mi spremljamo te žalujoči, ko ti na veke greš od nas. S to boleštvijo v srcu smo spremili v ponedeljek dne 16. julija k večnemu počitku drago in skrbno mamico posestnico Antonijo Završnik, rojeno Ričnik, ki je po daljši bolezni v 54. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala. Oj kruta smrt, velika je vrzel, ki jo povzročaš, rana je globoka, izguba nenadomestljiva, žalost pre- brdka. Menda ni na svetu sile, ki bi napra-

vila več bolesti, kot jo napravi ta poslanka božja. Pa dež za solncem mora biti, za vese- ljem žalost priti, je tako tudi v družino Za- vršnik začel liti dež bridke izgube. Rajna je 32 let prensala sladkosti in težave zakonske- ga stanu, rodila 10 otrok, katerih dva sta že v nežni mladosti odšla med nebeške krilatce, ostalih osem pa je vzgojila z vso skrbjo in strogostjo v krščansko nepokvarjeno mladino. Bila je luč in solnce vsem, katerim je bila že- na, mati, gospodinja. Počitka in oddiha ni poznala in dočakala, njeno življenje je bilo en sam nepretrgan delavnik, od zibelke do groba trnjeva pot. Blaga mamica in sosed! Prezgodaj je nehalo biti tvoje zlato srce, pre- hitro so minila leta tvojega življenja, zapu-

Biserna sv. maša v Breznici na Gorenjskem (dne 22. julija). Levo pridigar To- mo Zupan, prelat in železomašnik; desno biseromašnik dr. I. Svetina, prof.

Lahko trdim, da je trajal ples čolna naprej in v polukrogu nazaj par ur, ne da bi bilo opa- ziti zmanjšanje brzine ali kako popuščanje v napetosti vrvi.

Naš prvotni strah in razburjenje sta se med tem toliko polegla, da smo si začeli krepčati že- lodec z jedjo in pijačo.

Po natezanju za vrv je bilo po urah najsrdi- tejšega boja spoznati, da se je obesil na trnek kak prav ogromen prebivalec morskih globin. Z nestrpnostjo smo čakali na trenutek, ko se bo prikazala žival vsled preutrujenosti na površju. Cukanje in rukanje vrvi je pričalo o najtežjem boju, katerega je bojevala ujeta roparica pod vo- do, da bi se rešila ter znebila jeklenega sidra. Zopet je šlo s čolnom naprej, pa nazaj v polu- krogu in na ta način je trajal boj med človekom in morskim velikanom od jutra do poldne.

Krog poldne je zašumelo par sto metrov proč od čolna morje. Iznad gladine se je prika- zala najprej dolga žaga in za njo velikansko telo žagarice. Še na površju se ujeta roparica ni udala zlepa. Z dolgim repom je udrihala po vo-

di, da se je morje zapenilo in je na ta način po- vzročeno valovje pljusvalo preko čolna in v čoln.

Gledalci z jahte smo ponovno obledeli pri prizoru na ta zadnji, a presneto opasni smrtni boj strahotnega orjaka. Z enim udarcem z repom bi lahko žival prekucnila čoln, ali ga pa raz- treščila, z žago na dvoje. V tem slučaju bi po- padali vsi ribiči v vodo in najhitrejša pomoč od naše strani bi bila brezuspešna, ker mrgoli ta- mošnje morje najbolj požrešnih morskih volkov.

Na srečo ujeta pošast čolna v smrtnih bo- lečinah niti opazila ni. Z zadnjimi močmi je pač imela dovolj opravka sama s seboj.

Brata Stackletona sta še merila vsak iz svo- je puške, da poženeta ribi ob količkaj ugodni priliki eksplozivni krogli v glavo. Pri nepresta- nem guganju čolna sigurno streljanje ni bila malenkost. Bogznaj kolikokrat sta že podržala puški k licu, pa sta se morala zopet zlekniti po dnu čolna, ker je vlekla žival čoln naprej, ali je bičala z repom morje, da se je razburjalo v mo- gočnih valovih.

se jih je zgodilo 25 v soboto, 20 v nedeljo, 20 v petek, 18 v torek, 17 v četrtek, 12 v pon- deljek in 9 v sredo. — Tudi po tvornicah be- ležijo najmanj nesreč v sredo. Nadalje so naj- bolj redki zločini na nedeljo (kar velja za mesta). V soboto je po mestih petkrat toliko aretacij kakor v nede- ljo. Nedelja je tudi oni blaženi dan, ko umrje najmanj ljudi.

Na Francoskem

obiščejo na teden 4 mi- lijoni ljudi kino-pred- stave; Anglija šteje te- densko 20 milijonov kinoobiskovalcev.

V vseh morjih

je 1000krat več srebra nego zlata.

Dalje sledi.

stila si nas prerano, veliko prerano; saj pravi pesnik v spominu na svojo mater: Umrje mati vsem prerano, čeravno sto dožije let. Srce družine je vzeto, zakonska vez raztrgana; namesto nekdanje družinske toplote piha sedaj veter praznote in zapuščenosti. Odložila si zakonski jarem, ne prejemaš k sebi otrok in ostalih, ne svetuješ, ne svariš, ne lajšaš več družinske skrbi in težave, ampak počivaš. Pa čeprav te težko in težko pogrešamo vsi, ti privoščimo, da se veseliš v družbi že svojih preminulih otročičev boljšega življenja, ter pripravljaš prostor še tvojim zaostalim. Ljubila si v življenju zelenje in cvetje, naj ti dobri Bog podari sedaj večno cvetoč vrt. Iskrena zahvala g. župniku za vodstvo pogreba in za poslovilne besede, hvala vsem darovalcem lepih vencev in cvetlic ter vsej množici za izkazano ji zadnjo čast. Priporočamo jo v blag spomin in molitev!

Trniče na Dravskem polju. Silna gospodarska kriza, kakor tudi drugod, nas vedno bolj stiska. Cene kmetijskih pridelkov padajo, dehnarni promet od dne do dne bolj peša. Veliko je takih posestnikov, ki še lanskega davka niso mogli plačati, a bliža se že prvi davčni obrok zemljarine tekočega leta. Krompir, ki je glavni pridelek Dravskega polja, ima neprijemno nizko ceno, tako da si kmet ne more popolnoma nič pomagati. S potrjim srcem in žalostnimi očmi se ozira kmet v bodočnost, kako se bo oblekel, ko pa sploh nima denarja v žepu. Izgledi za bodočnost so pri nas torej slabi. — Neznani zlikovci so se predrznili ter vdrli v kurji hlev g. Andreja Kirbiša v Trničah. Odnegli so mu pet kokoši in nekaj perila. Svoj namen so že poskusili drugič, prvič so bili odgnani. Za tatovi ni nikake sledi.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Kljub pomanjkljivi in skromni časopisni reklami se je 80letni jubilej prav svečano praznoval. Pokazali so Trojičani ob tej priliki, da ljubijo in spoštujejo svoje dušne pastirje, duhovne sinove sv. Frančiška Asiš., kateri so skozi 80 let neumorno delovali in še delujejo v svoji trojiški župniji v dušni blagor svojih faranov in drugih okoličanov. Vsi, ki so mogli in smeli, so se udeležili korporativno tega slavlja hvaležnosti. V soboto zvečer dne 21. julija, dasi je bilo čez dan oblačno, je sv. Peter obesil na nebu slavnostno luč, prijazno luno, ki je čarobno razsvetlila svetotrojiški griček, cerkev in samostan, pred katerim se je zbrala mnogoštevilna množica hvaležnih faranov s polnoštevno godbo od Sv. Barbare in domačim cerkvenim pevskim zborom. Ubrano je zaigrala godba več komadov, zbor pa je zapel v pozdrav pesem: »Živijo, Frančiškov red«. Župnik p. Ernest Jenko se je iskreno zahvalil zbrani množici in jo povabil k zahvalni službi božji v nedeljo ob pol desetih. Nato je množica med sviranjem in petjem priredila povorko po umetno razsvetljenem in z zastavami okrašenem trgu. V nedeljo dne 22. julija, ob štirih jutraj, je godba svirala pred samostanom in potem po trgu, budila in vabila farane v cerkev k zahvalni službi božji. Ob pol desetih so vse cerkvene organizacije: III. red, Frančiškova mladina, križarji in klarice, v svojih uniformah, Marijine družbe fantov in deklet, belooblečena dekleta in deklice in drugi verniki napolnili praznično oblečeno župno cerkev. Slavnostni govornik: dekan, duh. svetnik župnik od Sv. Benedikta, g. Franc Gomilšek, je pojasnil vernikom pomen 80letnega jubileja, opisal delovanje očetov frančiškanov v trojiški župniji v tej 80letni dobi ter opozoril farane na hvaležnost, katero so dolžni Bogu za vse prejete milosti, katere jim je delil po si-

novih sv. Frančiška. Nato je opravil slovesno sv. mašo z asistenco preč. g. dr. Maks Vrabar, mariborski stolni prošt. Z navdušenim petjem »Tebe Boga hvalimo« se je zaključila slavnost 80letnega jubileja. Cerkevni list »Nedelja« je prinesel ravno za ta dan kroniko župnije Sv. Trojice. V naglici se ga je razprodalo 150 izvodov. Vsem fantom, ki so iz hvaležnosti kakorkoli k tej slavnosti pripomogli, naj bo trojedini Bog plačnik, onim pa, ki so pri tej slavnosti mrzli ostali, bodi vsaj enkrat mil sodnik!

Sv. Anton v Slov. goricah. Sladkogorska Mati božja nas vabi na božjo pot! Poromajmo k njej v obilnem številu, ko v toliko zadevah rabimo njene pomoči. Pri Sv. Antonu imamo v soboto dne 11. avgusta, ob devetih dopoldne, sv. mašo, nato pa romamo po stoletnem običaju v procesiji preko Ptuja in Črne gore. Marija kliče, pojdemo!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Morda kdo misli, da smo tu pri nas na Murskem polju vsi pomrli vsled gospodarske griže. Toda temu ni tako. Čeravno vsled slabe letine preti ponekov še hušja stiska, vendar do sedaj še nismo obupali. Res smo tu pa tam pridelali ozimne komaj za seme; naš up je sedaj koruza, krompir in ajda, ki do sedaj lepo kaže, sadja je pri nas komaj omembe vredno. Tolaži nas v vsej stiski to, da smo prejeli zadnje dni položnice za davek, ki je precej večji od prejšnjih dobrih let. Da bomo vsaj malo pozabili na vsakdanje težave, smo, oziroma še bomo imeli obilo razvedrila v duhovnem življenju. Dne 17. junija smo imeli v svoji sredini prevzvišenega gospoda škofa, ki je našim malim podelil sv. birmo. Pri škofovi sv. maši je bilo ljudsko petje, ki je prevzvišenemu zelo ugajalo. Dne 29. julija smo obhajali patrocinij sv. Ane. Dne 12. avgusta pa se bo zopet številno gospodov duhovnikov iz naše fare pomnožilo na 18 še živečih gospodov. Ta dan bo namreč pristopil prvič k oltarju Najvišjega gospod novomašnik Andrej Farkaš iz Ključarovec iz salezijanskega reda. K veselji primiciji vam kličemo, g. novomašnik: Na mnoga blagoslovljena leta!

Gerečja vas. Prostovoljna gasilna četa Gerečja vas priredi v nedeljo dne 5. avgusta veliko efektno tombolo, katere čisti dobiček je namenjen za nabavo gasilnega orodja. Tombola se vrši na vrtu tovariša Intihar Ivana. V slučaju slabega vremena se preloži na prihodnjo lepo nedeljo. Tovariši in prijatelji gasilstva prisrčno vabljeni!

Laporje. Hitro preberimo, kaj je zadnje čase novega! Posebno važno je proti koncu. Torej! Mladec Karlek Ozvaldič je s svojim tovarišem ujel mlado štorčko, katerih se je kot zanimiva redkost naselilo ob bistriški postaji kakih deset, pa jih sedaj ni več videti. — Pri Ani Pivec je udarila strela, a k sreči ni užgala. — Kmet Kušar je moral zaklati telico, ko mu je prvič povrgla. — Na vrhu, ki so križi na njem, so nadebudne šolarke kar same vprizorile igro v zabavo sebi in v pouk par gledalcem vaškega občestva. — Sila je prisilila naše volesarske zastopnike, da se niso udeležili nameravane dirke poljšanskih fantov v Konjice. — Celih 56 malčkov in velčkov, ki v Marijinem vrt-

Pri prehlajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandljah, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznjenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne »Franz Josefove« grenčice. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje naravna »Franz Josefova« voda zaradi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

cu cveto, jih je romalo zadnjič na Sladko goru. — Blagoslovitveno slavlje nove žablješke cerkve je krasno poteklo. Še ena daljša novica! Vsa fara se v goreči in delavni nestrpnosti pripravlja na svoj praznični dan, na nedeljo dne 5. avgusta. Ob treh popoldne homo na prostem ob cerkvi priredili pretresljivo »Igro o izgubljenem sinu«. Pokazati hoče, kako je ves današnji svet kakor izgubljeni sin. Je nekaj edinstvenega, saj je niso še nikjer na svetu v tej izdaji igrali. Nastopilo jih bo 92. Vse kaže, da bo naravnost ogromen naval od vseh strani. Prav vse lepo vabimo, da nam posodite obisk. Društva vseh vrst in krajev (narodna, gasilska, Marijine družbe iz sosednih in drugih far) prosimo, da napravite ta dan v Laporje izlete s kolesi ali peš. Na veselo in gotovo svidenje! Če bo dež, se vrši dne 12. avgusta t. l.

Konjice. Vedno čitamo po listih in tudi po našem »Slovenskem gospodarju«, kako ljudje neprestano umirajo. Pri tej priliki pa čisto tožijo o hudi denarni stiski in neprestanih dolgovi, ki so tudi tukaj večkrat neznosni. Iščejo in tuhtajo, kaj bi se dalo proti temu ukreniti. Pa ker ti le vedno rastejo, ne sme biti vedno le tuhtanje, ampak le dejanje. »Karitas« je lepo pojasnilo za pobijanje dolga in skrbi v slučaju smrti. Zavarujte svoje starše za slučaj smrti! Očetje, zavarujte se pri »Karitas«, da bodo vaši otroci preskrbljeni v slučaju vaše smrti! Ta goji tudi zavarovanje za doto in starostno preskrbo. Ne pomišljajte! Obrnite se na »Karitas«, palača Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani, ali na »Karitas«, podružnica Maribor, Orožnova ulica 8. Ker pa je po zastopnikih najugodnejše se zavarovati, se obrnite na g. Črnc Franca, zastopnika »Karitas«, Prekrat 13, pri Konjicah, ki vam bo stvar natančno razložil.

Sv. Florjan pri Rogatcu. Zvonovi so oznaili smrt mladega človeka Jakeca Pirš iz vasi G. Svino. V nedeljo popoldne okrog 5. ure je zatisnil oči. S težkimi občutki smo sprejeli to vest vsi, ki smo ga poznali, ker je bil dober delavec in sosed, vzoren mladenič, kakršnih si želijo mirni farani. Po kratkem nagovoru so zapeli florjanski pevci doma in na grobu. Najbolj pa je zadelo mater, ki ji že moči pojemajo in ji želimo, da bi ji bil dober tisti, ki bo mesto Jakeca gospodaril.

Sv. Ema ob Sotli. Letošnja letina še kaže dokaj lepo. Vinogradi bi nam dali srednjo trgatve, če ne pride nad nje kaka vremenska nesreča, kakor lani, ko se nam je grozdje posušilo in smo ostali brez trgatve. Škopili so naši vinogradniki letos pridno in scer 5 do 6 krat. Ganljiva je bila slovesnost prvega sv. obhajila, katerega je sprejelo 60 otrok pod vodstvom učiteljstva. V pripravi je sprejem deklet v Marijino družbo. Gradnja tako potrebne ceste k Sv. Emi je ustavljena. Pred 2 letoma so delo pričeli, a sedaj bo propadlo še to, kar je bilo začeto, ker nikdo ne skrbi niti za obcestne grape, da bi se po njih odtekala voda.

Jurklošter. Pri podružni cerkvi sv. Trojice v župniji Jurklošter bo romarsko opravilo z mašo dne 5. avgusta t. l., ob desetih kot Jakobova nedelja. Za okrepčilo bo preskrbljeno.

Brežice. (Pogreb g. župnika Jurharja.) Preteklo soboto dopoldne smo ga spremili na njegovi zadnji poti, ki je pokazala, koliko pri-ljubljenosti je užival pokojni med nami, ko se je ob njegovi krsti zbrala tisočglava množica, da se zadnjič poslovi od njega. Ob 10. uri je vlč. g. kanonik dr. Mirt iz Maribora blagoslovil zemeljske ostanke, nakar so združeni pevci iz Brežic zapeli »Vigred se povrne«. Nato so prenesli krsto v župno cerkev, kjer se je od-

njega v lepih besedah poslovil vlč. g. dekan Medvešek iz Vidma, ki je orisal pot in delo duhovnika, in omenil vrline pokojnika, ki so ga krasile. Bil je predvsem mož molitve, ki je veliko molil, pa ne za sebe toliko, ampak za svoje farane. Zelo je častil presv. Srce Jezusovo in kot zelo izobražen duhovnik je spisal tudi knjigo »Premišljevanje na čast presv. Srca Jezusovemu« in želel, da bi bilo presv. Srce, katerega je tako goreče častil, njemu in vsem nam večni plačnik. Nato je vlč. g. dr. Mirt daroval slovesno sv. mašo zadušnico ob asistenci pokojnikovega sošolca vlč. g. profesorja Rataja iz Trbovelj in vlč. g. Toplaka, župnika iz Pišec. Po sv. maši se je vsa množica razvrstila v sprevod, kakršnega v Brežicah že dolgo ni bilo. Pogreb je vodil in opravil pogrebne molitve vlč. g. kanonik dr. Mirt ob sodelovanju do 40 duhovnih sobratov, ki so prihiteli od blizu in daleč, da spremijo pokojnika na zadnji poti. Bilo je že preko poldne, ko so pokojnika župnika položili k zadnjemu počitku. Pevci so mu ob grobu zapeli pretresljivo Prelovčovo žalostinko »Zadnje slovo«. In zemlja je sprejela svoje, a njegov duh ponižnosti in velike skromnosti, kako je bil skromen in ponižen skozi ves čas, kar je bil med nami, a velik po duhu in svetosti, velik v molitvi in v trpljenju, naj nam bo vzor v življenju in vodnik h Kristusu, kar je bila vedno njegove želja, on sam pa naj uživa po tem zemeljskem trpljenju večni raj na nebeških poljanah. Spavaj mirno, blaga duša!

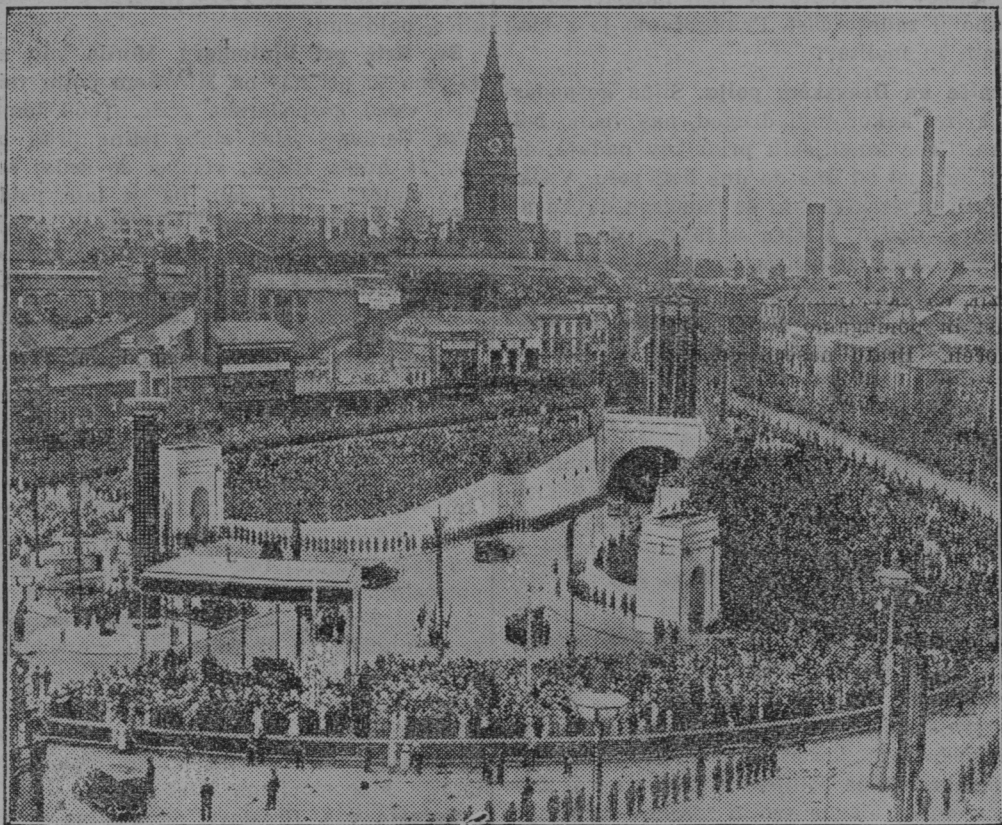
Šmartno ob Paki. Dne 25. julija smo praznovali 40letnico mašništva g. župnika in dekana Karla Preskerja. Dne 25. julija 1894 je bil g. Presker posvečen v mašnika. Na ta spominski dan je zbral v svoji hiši šest še živih tovarišev od 16 takrat posvečenih novomašnikov, in sicer gg.: dr. Frančiška Kovačič, prelata in profesorja bogoslovja v Mariboru; Fortunata Končana, župnika v Št. Pavlu pri Preboldu; Janeza Goriška, župnika v Gornji Ponikvi; Alojzija Kokelja, župnika v Vurbergu; Mihaela Šketa, župnika v Loki pri Zidanem mostu; Ernesta Terstenjaka, vpokojenega višjega vojnega kurata. Vsi ti gospodje so tega zgoraj navedenega leta nastopili svojo duhovniško službo. Na povabilo so prišli na to proslavo 40letnice pridigar na Preskerjevi novi maši, g. msgr. Ivan Vreže, vpokojeni profesor veronauka in ceremonijer dr. Jožef Hohnjec, profesor bogoslovnice iz Maribora, in dva sorodnika duhovnika: Franc Božiček, župnik v Kamnici, in Ivan Golec, urednik »Slovenskega gospodarja« iz Maribora. Ta dan je pokazal, da v naši župniji ve ljudstvo ceni duhovnika. Da župljani častitajo svojemu dušnemu pastirju, so okrasili župnijsko cerkev s cvetjem in zelenjem, pred vhom v cerkev so postavili slavalok in z venci okrašenimi stebri obdali pot od cerkve do župnišča. Gasilci so naredili na predvečer podoknico z bakljado, pevci so zapeli tri pesmi, jubilaru so častitali: domači g. kaplan, za občino zastopniki od oblasti imenovanega občinskega odbora z g. Terčakom, vpok. šol. upraviteljem, na čelu, šolski upravitelj g. A. Rozman, zastopnica Kola jug. sester, pri zadnjih volitvah z večino glasov izvoljeni župan in tajnik tukajšnje posojilnice g. Martin Steblovnik, za obe društvi požarne brambe v župniji g. Vlad. Mikuš; obenem je bil stolp razsvetljen z električnimi žarnicami, prižganih je bilo 7 kresov, od katerih sta se dva prav posebno odlikovala po velikosti in sestavi, in se je slišalo veselo pokanje topičev. Podoknice se je udeležila velika množica župljanov, ki so z veselimi vzkliki spremljali posamezne točke podoknice in s

tem pritrjevali: Mi vsi, ki smo tu, častitamo! V veselem razpoloženju, da je podoknica lepo uspela, se je množica razšla. Le ena skrb je bila v srcu mnogih, da bi namreč tudi to pot ne zanetila zločinska roka požara ob prižiganju kresov, kakor se je to zgodilo na večer pred praznikom sv. Cirila letos in že prej enkrat, kakor se upravičeno domneva. Dne 25. julija so po prihodu odličnih gostov župljani zopet pričakali svojega dušnega pastirja pri slavaloku, da so bili priče, ko so častitali otroci in dekleška Marijina družba, nato so pa do zadnjega kotička napolnili cerkev, kjer je bila slavnostna sv. maša z zahvalno pesmijo. Lepo so župljani javno pokazali, da ljubijo svojega skrbnega dušnega pastirja in so mu hvaležni, naj se mu tudi za naprej otroško vdano za-

upajo tako dolgo, dokler nam ga bo Bog ohranil. Da bi to bilo dolgo še, smo vsi želeli in pri sv. maši Boga prosili!

Grize v Savinjski dolini. V nedeljo dne 22. julija ponoči je nekdo Štefanu Cilenšek, posestniku v Migojnicah, porezal vso njivo hmelja. Na vsakem koncu je nekaj pustil, po sredi pa je pa šel od hmeljeve do hmeljeve in z vinjekom rezal rastline kar po vrsti. Čez tisoč hmeljev stoji sedaj z uničenim hmeljem. Posestnik je že komaj čakal obiranja, sedaj mu je pa zlobnež, ki ni iz naše fare kakor pravijo, uničil vse. — Hmeljska letina je bolj slaba. Na vsaki hmeljevki skoraj je dvojni hmelj in ga že morajo podbirati. Toče še pri nas ni bilo. Bog nas varuj še v naprej!

==

Največji podzemeljski predor so otvorili med angleškima mestoma Liverpool in Birkenhead. Gradnja je trajala 9 let, stroški znašajo 8 mil. funt. šterlingov.

Poslednje vesti.

Novice iz drugih držav.

Nova avstrijska vlada. Predsednik avstrijske republike je imenoval dosedanjega prosvetnega ministra dr. Kurta Schuschnigga za kanclerja. Nova vlada je sestavljena takole: Zvezni kancler, minister za državno obrambo, za prosveto in pravosodje: dr. K. Schuschnigg. Podkancler in minister za javno varnost: Ernst Rüdiger Starhemberg. Zunanje zadeve: Egon Berger-Waldenegg. Notrajne zadeve: major Emil Fey. Finance: dr. Karl Buresch. Trgovina in obrt: Fritz Stockinger. Socialno skrbstvo: Odo Neustädter-Stürmer. Kmetijstvo in gozdarstvo: Josip Reither, doslej deželni glavar na Spodnjem Avstrijskem in gozdarski svetnik. Zveznemu kanclerju so dodeljeni v posameznih ministrstvih podtajnik: Kmetijstvo in gozdarstvo: Josip Reither, doka in istotako bo v ministrstvu za socialno politiko imenovan podtajnik iz delavskih vrst. Nova vlada je prisegla, prevzela posle in je že imela prvo sejo.

Za novega goriškega nadškofa je imenoval sv. oče monsignora Margottija, ki je rodом iz Alfonsine pri italijanskem mestu Ravenna in

se je rodil leta 1891. Novi nadškof je visoko naobražen in je bil doslej večkrat v diplomatski službi.

Morilca dr. Dollfussa sta narodna socialisti Oton Planetti, trgovski nameščenec, in elektromehanik Holzweber. Vojaško sodišče na Dunaju je sodilo oba zločinca 30. julija.

Švicarsko potno letalo, ki je obratovalo na progi Curih—Stuttgart, je dne 27. julija vsled eksplozije strmoglavilo na tla in je zahtevala nesreča 11 smrtnih žrtev.

Domače novice.

Smrt znamenitega starinoslovca. V Zagrebu je umrl v visoki starosti znameniti naš stari noslovec don Franjo Bulič. Pokojni je bil dakmatinski duhovnik in se je mudil rad v Rog, Slatini.

40letnico dušnega pastirstva v župniji Matere milosti v Mariboru je obhajal tamošnji župnik g. p. Valerijan Landergott. Bog nam ohrani delavnega in dobrega župnika do nadaljnjih jubilejev!

Pogreba rajnega duh, svetnika Zemljča pri Sv. Tomažu pri Ormožu se je udeležilo 40 duhovnih sobratov in večtisočglava ljudska množica. Pogrebne obrede je vodil velikodeljski dekan g. Horyat.

Novo cerkvico presv. Srca Jezusovega na Žabljeku v župniji Laporje je slovesno blagoslovil zadnjo nedeljo mil. g. stolni prošt dr. Maks Vraber.

Strašen zločin pri Dravogradu. V vasi Černeče ob meji pri Dravogradu je gorela zadnja nedeljo popoldne Jelenova domačija. Na pomoč prihiteli ljudje so potegnili iz goreče hiše ubito gospodinjico, 50letno Ivano Kvasnik. Ubijta je bila s topim orodjem. Druga mrtva ženska je bila 42letna sosedka Marija Baš, ki je prišla k Jelenovi po neko seme. Zaprla so nekega narodnega socialista, ki je pribežal iz Avstrije in je bil 70krat predkaznovan.

Iz samomorilnega namena se je vrgel dne 30. julija pri Krškem pod brzovlak mesarski pomočnik Podjed. Našli so ga ob progii vsega razmesarjenega.

Dopisi in prireditve.

Kamnica. Kamenja imamo dosti posebno v naših hribih in gorah. Znabiti je ravno zato dobila naša župnija ime Kamnica. Pa kakor so kamenita tla močna in trdna, so tudi naše lepe stare navade močne in stanovitne: držimo se zvesto svoje vere in cerkve, skrbimo lepo za svoje domove in ljubimo svoj materni jezik ter skazujemo svojim ljubim rajnim vso čast in pomagamo živim, kolikor je v naših močeh. Bratu našega dobrega sosedu Ivana Šori — posestniku Francu na Polenšaku pri Ptuj — je letos po Veliki noči do tal zgorela hiša in gospodarsko poslopje, ne da bi bili mogli kaj rešiti. Pri dobrih sosedih še staneje zdaj s svojo družino in le gospodarsko poslopje si je spravil pod streho. Pa glej dobra srca! Na bratovo pobudo so prihiteli naši farani z nekaterimi dobrotniki iz Sp. Sv. Kunigunde in mesta Maribor ter njegove okolice na pomoč in so siromaku s svojimi darovi odvzeli marsikatero skrb za bodočnost. Bodi jim izrečena iskrena zahvala in vroča želja, da jim ljubi Bog stoterno poplača. — Prenovljen je naš stranski oltar in postavljen nov tron za luško Gospo, naši vrli fantje, zbrani v KA, so si pa omislili svojo novo zastavo. Vse to bo slovesno blagoslovljeno prihodnjo nedeljo dne 5. avgusta, ko obhajamo spomin na prenos kipa Marijacejske Matere božje v sedanjo Perkovo hišo in nato na veliki oltar naše župnijske cerkve. Ob pol desetih bo procesija z Najsvetejšim, potem nagovor in blagoslovitev ter slovesna sv. maša. Le pridite, prijatelji naše krasne cerkve, in bodite priče našega nedolžnega veselja!

G. Bistrica (Prekm.). Neki list je objavil kritiko gled. predstave naših gasilcev »Razvaline življenja«, ki jo je napisal neki »študiran« človek. Mi smo hvaležni za vsako kritiko naših iger, ker je kritika potrebna, da se igralcem pokaže pomanjkljivost ter da se more to, kar je slabo, popraviti. Toda kritičar si ni dal časa, da bi napisal kaj stvarnega. Zato je pa pravzaprav škoda za čas in papir, da odgovarjamo takemu kritičarju, ki tega ne zasluži. Stvarno pa pripominjamo, da naši igralci ne študirajo po mestnih srednjih in visokih šolah; naši igralci so vsi kmetje in igra kmečkih igralcev se ne more meriti z mestnim merilom. To je menda tudi »študiranemu« kritičarju jasno. Navzoči so bili kot gledalci starejši in razboriti ljudje, ki so izrazili svoje zadovoljstvo z našo igro. Mi se v bodoče ne bomo več ozirali na »duševne cvetke« takih kritičarjev, marveč bomo nadaljevali započeto delo v dobro našega kmetijskega ljudstva.

Popravek. Vladislav Fabjančič, glavni tajnik »Boja« v Ljubljani, nam je poslal z ozrom na notico v »Slovenskem gospodarju« št. 30 od dne 25. julija pod zaglavjem »Klerikal-

nega zmaja ubijajo« naslednji popravek: »Ni res, da bi glavni tajnik »Boja« Vl. Fabjančič na nekem zborovanju v Sarajevu pred nekaj dnevi rekel: »Edino »Boj« je tisti, ki je dokončno uničil klerikalnega zmaja v Sloveniji, kar se doslej še nikomur ni posrečilo«, marveč je res, da glavni urednik »Boja« Vl. Fabjančič zadnje čase sploh ni bil v Sarajevu na nobenem zborovanju in tudi ni izrekel teh besed. Z odličnim spoštovanjem: Vladislav Fabjančič.

NOVA KNJIGA.

»Kruc«, zgodovinska povest iz ljutomerskih in prekmurskih krajev, je izšla te dni v Ciri-
lovi knjižnici. Povest je spisal pisatelj Januš Golec, čigar domača močna beseda je orisala v tej povesti zgodovinske dogodke, ki bodo gotovo vsakega zanimali. Knjiga stane broširana 14 Din, vezana 20 Din in se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kakor tudi v vseh drugih knjigarnah.

MALA OZNANILA

Kuharica, samostojna gospodinja, zdrava ter snažna, se sprejme takoj v malo župnišče brez ekonomije in služinčadi. Velika Polana, p. Črenšovci, Prekmurje. 765

Gostilna blizu Maribora pod Pohorjem je na prodaj. Sp. Radvanje 29. 776

Prodaj hišo z gostilno, pošto, več stanovanj, gospodarsko poslopje, skladišče, njiva, vrt, v bližini kolodvorja in šole, elektrika, v okolici Maribora. Naslov v upravi lista pod 120.000. 767

Več vodnih turbin in venecijanko proda in kupi polnojarmenik 50—55 cm. Strojnotehnična pisarna, Ljubljana 7, Zg. Šiška 210. 771

Prodaj hišo z dvema sobama in svinjakom, z oralom vinograda in sadovnjakom. Ptujška gora, Doklece 13. 763

Dobro pijačo jabolčnico dobite liter po D 1.40. Ponudbe in pojasnila z znamko na upravo lista pod »Jabolčnica«. 776

Vina lastnega pridelka prav dobrega proda večjo količino: Anton Bibič, Dečnasela pri Brežicah. 774

Manjše posestvo v bližini zdravilišča se prodaja. Naslov pove uprava lista pod značko: »Zdravilišče«. 773

Mlinar išče službo v večjem mlinu ali vzame manjšega v najem, eventualno tudi kupi. Preglav, Gortina, p. Muta. 775

Domačo pijačo jabolčnico si napravite že iz znanega preizkušnega »Jablusmostina«, za katerega se da popolno jamstvo za dobro in zdravo pijačo, ki stane za 150 litrov 65 D s poštino in navodilom. Naročila sprejema začasno uprava »Slovenskega gospodarja«, Maribor, pod šifro »Pijača«. 777

Vino iz vrst: Burgunder beli, Muškat Sylvaner, Rizling laški in Mosler rumeni kupite poceni v upravi posestev kneza Trauttmannsdorff v Negovi, p. Ivanjci. **Tri viničarje** s 4 delavnimi močmi in 3 glave goveje živine (predpogoj poštenost), in **majerja** s 2 del. močmi, vešč govedo- in svinjenarje, sprejme v službo uprava posestev kneza Trauttmannsdorff v Negovi; natančnejše pogoje se dozna v upravi. 778

Viničar z 4 delavnimi močmi, trezen, z večletnimi spričevali, se sprejme s 1. novembrom pod ugodnimi pogoji pri Ogrinc, Radizel 29, p. Slivnica pri Mariboru. 772

Iščem lončarskega pomočnika pri prvi šajbi. Rajšp Franc, lončar, Fram. 768

Učenec se sprejme iz bvljše kmečke hiše pri: Zotter Rajko, krojač, Maribor, Vetrinjska ulica 11. 757

Prodaj šivalni stroj Singer. Cena 900 Din. Pukl Marija, Zgornje Hoče. 756

Plemenske mrjasce in svinke nemške plemenske pasme odda uprava posestva dr. Orniga, Sv. Janž na Dravskem polju. 760

Trgovskega učenca sprejemem v trgovino mešanega blaga na deželi. Predizobrazba: 2—4 razrede meščanske šole. Predpogoj: pošten in zdrav. Hrana in stanovanje v hiši. Pod značko »Osebnost predstavi«. 759

Za cerkveno perilo dobite najlepše ročno klekljane čipke v trgovini ročnih del Pavla Slugova, Celje, Vodnikova ulica. 742

Manjšo hišo, dobro ohranjeno, s sadnim vrtom in pitno vodo. V okolici Celja do Ponikve, ozir. Šmarja pri Jelšah. Takoj **kupim**. Natančne ponudbe na I. Strajnar, Celje, Prešernova 11. 733

Kotle za kuhanje žganja in perila, bakrene brzoparilnike **Alfa**, obenem tudi s pripravo za kuhanje žganja, si nabavite po ugodnih cenah pri **Jakobu Kos**, kotlarstvo, **Maribor, Glavni trg št. 4**. Vzajem kot plačilo tudi »vložne knjižice« Mestne hranilnice, Spodnještajerske posojilnice in posojilnice Narodnega doma. 728

Mostin, moštna esenca za izdelovanje dobre in zdrave domače pijače, samo v drogeriji M. Kanc, Maribor, Slovenska ulica. 577

Motorno kolo znamke »Indian« s prikolico za takojšnjo uporabo z dobro pnevmatiko odla za 6000 Din mlekarna Bernhard, Maribor. 746

Tovorni avto za takojšnjo uporabo z dobro pnevmatiko odda za 4000 Din mlekarna Bernhard, Maribor. 745

Čunje, staro železje, mesing, kupfer, krojaške odrezke, stari papir in ovčje volno kupuje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica. 650

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Črni, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 6. avgusta 1934, ob 14. uri v pisarni zadrage. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in pregledovalca računov. 3. Odobritev računskega zaključka zaključka za leto 1933. 4. Volitev načelstva in pregledovalca računov. 5. Slučajnosti. 755

V Mariboru

kupite sedaj najceneje razno blago za ženske in moške obleke, perilo, predpasnike, razne robce, nogavice itd. v **manufakturni trgovini**

Mirko Feldin

sedaj na Aleksandrovi c. 13.

S a d j e

kupujem in plačam najboljše dnevne cene:

Eksport - Koražija

Maribor, Meljska cesta 1.

764

Čitateljem v pouk in zabavo.

Admiralov konj.

Slavni holandski admiral de Ruyter je imel nasprotnika, namreč nekega generala, ki ni privoščil pomorskemu junaku zaslužene slave. Nekoč je bila zasidrana admiralska ladja v lukvi v Amsterdamu in general je povabil k sebi admirala. Navzoči so bili najvišji uradniki in oficirji. Povabilo je bilo združeno s pojedino. Slovesnost se je vršila izven Amsterdama.

General je dobro vedel, da je admiral slab jezdec, najbrž še sploh nikoli ni sedel v sedlu. Na omenjeno dejstvo je pozidal general svoj načrt in je hotel admirala osmešiti pred vsemi povabljenimi izletniki.

Admiralu so dali najbolj divjega konja, kar jih je imel general v hlevu. Gosti so se dvignili v sedla in odjezdili.

De Ruyter, kateremu je bilo tesno pri srcu, svoje notrajne zadrege ni kazal na zunaj. Skraja so jezdili v korak in to ni bilo nič posebnega. Nekoliko pred ciljem se je pognal admiralov konj v trab in slednjič še v galop. Admiral je zgubil klobuk, nekateri so se mu smejali iz polnih grl. Ubogi admiral se ni mogel pri divjem galopu obdržati v sedlu, je padel s konja in cela družba je prasnila v glasen krohot.

Admiral se je pobral in se je prepričal, da se pri padcu ni poškodoval. S svojim bistrim pogledom pomorščaka je razsodil, da so mu podtaknili nalašč tako divjo žival. Ni se kazal med pogostitvijo užaljenega in se je odpeljal zvečer na vozu v Amsterdam.

Predno se je poslovil, je povabil vse krog generalove mize zbrane za drugi dan na svojo ladjo.

Gosti so se odzvali povabilu in so bili drugega dne imenitno postreženi na krovu admiralske ladje. Med obedom je igrala godba in cela zabava je potekala izborna.

Ko se je bližalo kosilo koncu, se je dvignil admiral in je pozval omizje, naj trči z njim na zdravje in procvit domovine, armade in mornarice.

V trenutku zdravice je zagrmelo pod nogami gostov 120 topov. Ladja se je stresla, vsi pehotni oficirji so popadali vsled poka ter potresa na tla, le admiral in njegovi častniki so ostali zravnani liki skale.

Nobeden se ni smejal.

Admiral je pripomnil na glas g. generalu, ko se je pobral od tal, in je pokazal na ladjo: »G. general, to le je pa moj konj!«

Izropanje banke s pomočjo policije.

Izropanje banke z orožjem v roki in v brzem avtomobilu, z maskiranim obrazom in raznimi drugimi tolovajskimi pripomočki ne spada več med posebnosti kriminalistike. Oplenjenje banke, kakor ga je izvršil 24letni študent Ricardo Fayes v Barceloni na Španskem, je res nekaj posebnega ter izrednega. S pomočjo policije se je postal 38.000 peset.

Ravno opoldne se je postavil dijak pred denarni zavod v Barceloni. Podal se je k predalu, za katerim je bila blagajna, je smuknil z vso naglico iz banke in jo je ubral proti stražnikoma v uniformah, ki sta se pogovarjala na drugi strani ceste.

»Detektiv sem, stražnika, prihitita mi na pomoč! Takoj bo zapustil banko nevaren človek, ki si je prilastil na goljufiv način svoto 38.000 peset in ima denar pri sebi v ročni torbi. Lopova moramo prijeti in ga odpeljati na policijo. Glejta, že pride...!«

Res je stopil moški s torbo pod pazduho iz banke. Policista sta se mu približala in mu naznanila aretacijo. Prijeti se je hotel izgovarjati, dati pojasnila, a stražnika sta mu trobila v uho, da za vse izgovore bo dovolj časa na komisarijatu.

Policista z aretiranim sta korakala naprej, za trojico je stopal laži-detektiv z aktovko. Na komisarijatu je dal

detektiv povelje, naj odvedeta stražnika prijetega uzmoviča v četrto nadstropje na števil. 418. On sam bo med tem časom spravil denar v policijsko blagajno in prinesel papir za sestavo zapisnika.

Detektiva seve ni bilo na števil. 418.

Pred banko zgrabljeni poštenjak je moral dajati celi 2 uri pojasnila, predno je policija razumela, da je nasedla.

Pri povsem posrečenem ropu je bil študent tolikanj nepreviden, da je popival po Barceloni, kjer so ga le izsledili in prijeli po preteku nekaj dni. Denar je zapravljal, a od njega s pomočjo policije izvršeni rop ostane posebnost v kroniki prefriganih lopovščin.

Nekaj o početku angl. reda „hlačne podveze“.

Angleško časopisje baš sedaj razpravlja na dolgo in široko o početku slavnega reda »hlačne podveze«. Zgodovinar Froissart trdi, da je bil ta red (odlikovanje) ustvarjen leta 1344. Arhivi angleške kraljeve zakladnice vsebujejo pod datumom leta 1348 dar 24 draguljev red, katerega je poklonil vitežom princ Valeški. Zgodovinar Heylin pa trdi, da je dala povod za ustanovo reda grofica Salesbury. Na zabavi na kraljevem dvoru je zgubila omenjena krasotica nogavično podvezo modre barve. Angleški kralj Edvard III. je pobral podvezo in jo je vrnil lastnici. Očividci mučnega prizora so se smehljali in kralj je zaklical, da bi rešil grofico zadrege: »Vsi, ki se danes smejijo, se bodo štel med srečne, če bodo smeli nositi podvezo.« Zopet tretji znanstveniki so mnenja, da se je poslužil kralj Edvard III. svoje lastne podveze pred bitko v Cuty leta 1346. S podvezo je dal znamenje za napad. Bitka je končala s popolno zmago Angležev nad Francozi in kot spomin na to znamenito zmagajo je bil ustanovljen red »hlačne podveze«, ki igra še danes važno vlogo v vrsti angleških odlikovanj.

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1.500.000 Din.

Vse denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpeli nikake škode, vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in končno jamči za varnost vlog v znesku 55.000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.

Denar doma ne nese obresti, ni varen! Jugoslovanska hranilnica, Kralja Petra trg, izplačuje cele vloge takoj! Domači hranilniki brezplačno! Iztrjuje vse račune! Nov način posebne male štednje. Daje kratkoročna posojila! 707

Veliki zaslužek brez lastnega kapitala nudimo vsakomur, posebno na deželi. Dopise z znamko za odgovor nasloviti na: Persson, Ljubljana, poštni predal 307. 627

Zalogo letnega blaga prodaja po znižanih cenah Tušak Josip, trgovec pri Sv. Antonu v Slov. gor. Priporoča pa se vsakemu za jesenski in zimski nakup! 748

Moštna esenca, izvrstni izdelek za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Dnevna razpošiljatev. Cena steklenici 20 Din. Ivan Pečar, droge in kemikalije, Maribor, Gosposka ulica 11. 663

Jabolka

kupuje po najvišjih dnevnih cenah tvrdka
Josip Videmšek
Eksport, Maribor, Koroševa ulica 23. 754

Vedno najboljše in najcenejše

kupite vsakovrstno specerijsko blago, kakor:
najfinejšo banatsko moko po Din 2.50, 2.75
lepo krušno moko po Din 1.50, 1.75, 2.—
lep riž po Din 3.50, 4.—, 5.—, 6.—
sveže žgano kavo 1/4 kg po Din 13.—, 14.—,
15.— in 18.—

pristno bučno, namizno, ripsovo, laneno in
olivno olje, sveže zmlete dišave, cimet, poper itd.

Priporoča se znana trgovina 757

Weis Josip

prej Hartinger,

Maribor, Aleksandrova 29.

Točna in prijazna postrežba.

Obiščite Maribor!

III. mariborski teden

od 4. do 15. avgusta 1934.

Velika kulturna in gospodarska revija mariborskega okrožja. Razstave, sportne prireditve, gledališke predstave pod milim nebom, mednarodni šahovski turnir, zabavišče z veleznimi atrakcijami, velik ognjemet na Mariborskem otoku itd. 721

50% popusta na železnici in parnikih.

Vsakovrstno kupuje po najvišjih cenah Ackermanov nasl. A. Kindl, Ptuj. 590

ZLATO

Pletene jopice

po Din 29.— dobite samo v
TRPINOVEM BAZARJU
Maribor, Vetrinjska ulica 15. 694

Veliko skladišče rabljenega železja kakor cevi, traverze, kovno in lito železo, vsakovrstne kovine ter raznovrstnih poljedelskih strojev in kose po 5 Din komad dobite pri **Justin Gustinčič v Mariboru, Tattenbachova ulica 14.** Istotam kupujem po najboljših cenah vsakovrstne stroje, železnino in kovine. 700

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem spopolnil

zalogo krst

(mrtvaških rakev) ter se dobijo vse vrste istih kakor tudi vse potrebščine po znižani ceni pri

Alojzij Munda

mizarstvo v Mariboru

nasproti Magdalenske cerkve, Taborska 2. 1

Ptuj in vsa širša okolica

kupuje v trgovini

Tiskarne sv. Cirila

Ptuj, Slovenski trg 7.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svoje in svoje imetje le pri naši zavarovalnici. 167

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih

• • obrestnje najboljše. • •

Denar je pri njej naložen po-

• • polnoma varno. • •

Za hranilne vloge jamči poleg re-

zerv in hiš naj 5000 članov-po-

sesnikov z vsem svojim pre-

• • • moženjem! • • •

Predaja trgovine.

Z ozirom na poleg stoječo objavo dovolim si cenj. odjemalcem vljudno naznaniti, da sem svojo trgovino z mešanim blagom v **Mariboru, Vetrinjska ulica 32** oddal z vsemi aktivami, zalogo in inventarjem staroznani mariborski tvrdki

M. BERDAJS, Maribor, Trg svobode.

Istočasno se svojim cenj. odjemalcem najlepše zahvaljujem za izkazano mi splošno naklonjenost s iskreno prošnjo, da bi izvolili to naklonjenost, v isti visoki meri, posvetiti mojemu nasledniku, ki si bode sigurno z vsemi močmi prizadeval cenj. odjemalce vedno v njih popolno zadovoljnost in najboljše postreči.

V Mariboru, koncem julija 1934.

Z odličnim spoštovanjem:

Rudolf Eichholzer.

Prevzem trgovine.

P. n. občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel trgovino z mešanim blagom v **Vetrinjski ulici 32** od gospoda **RUDOLF-A EICHHOLZER** z vsemi aktivami in da bodem to trgovino vodil dalje pod svojo staroznano (v Mariboru Trg svobode že 65 let obstoječo) tvrdko

M. Berdajs, trgovina z mešanim blagom in semen.

Pri tej priliki prosim svoje cenj. odjemalce, da mi izvolijo dosedanje splošno zaupanje nakloniti tudi še nadalje v novem podjetju, zagotavljajoč, da se bodem kot doslej tudi nadalje potrudil zadovoljiti jih vedno s svežim in prvovrstnim blagom ter po zmernih cenah. Istotako bodem tudi v nadalje posvečal največjo pažnjo prodaji zelenjadnih, travnih in deteljnih semen in bodem vedno postregel s prvovrstnimi semeni, čistega plemena, koje seme se zamore glede čistosti in kaljivosti kosati s vsako konkurenco. — Za mnogobrojni poset se najlepše priporočam z odličnim spoštovanjem

M. Berdajs.

V Mariboru, koncem julija 1934.

761

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošlarska hranilnica.

588

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. **Najbolj varna** naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

UMRL JE GOSPOD

RUDOLF MAISTER

ČASTNI ADJUTANT NJEGOVEGA VELIČANSTVA KRALJA
DIVIZIJSKI GENERAL V POKOJU

ODLIKOVAN Z REDOM SV. SAVE I. STOPNJE Z LENTO

BELIM ORLOM III. REDA Z MEČI

S KARADJORDJEVO ZVEZDO IV. REDA ITD.

ČASTNI MEŠČAN MESTA MARIBORA

POGREB SE JE VRŠIL V SOBOTO, 28. JULIJA 1934 OB 16. URI
IZPRED MESTNEGA MAGISTRATA V MARIBORU

M A R I B O R , 20. JULIJA 1934

762

MESTNA OBČINA MARIBORSKA